

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת זבחים

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - ע"י בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיו.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל : 571-2016 (02)

מסכת זבחים

פ"א כל הזבחים

גמ' ב. - ז.

ד' עבודות לשם זבח אחר - אסור [רש"י ב: - לא יחשב, רש"י מנחות ב: - זבח שלמים] וכשר ולא עלו לבעלים, חוץ מאלו דפסולין לגמרי: (1) מפסח בזמנו, (2) חטאת, (3) לר"א אשם [י. - כחטאת - בא על חטא (אינו לאחר מיתה), הוא, כחטאת כאשם], (4) ליוסי בן חוני - הנשחט לשם פסח (רש"י - ב"ד ניסן) או לשם חטאת, (5) שמעון אחי עזריה - הנשחט לשם קדושה הנמוכה מהן [יא: - ולא יחללו וכו'] אשר ירימו - אבל בנמוך מתחללין], (6) בן עזאי יא: - עולה [הו"א עולה הוא, ק"ו מחטאת ומפסח, גמירי מע"ב זקנים] אע"פ ששחט שלא לשמה יזרוק לשמה [סברא - לא יותר; כאשר נדרת נדבה - אם לא כמו שנדרתה, ונדבה אסור לשנות]

סתם זבחים לשמן עומדין אבל לא גירושין

רב - חטאת לשם חולין כשרה [דלא מינה לא מחריב (רש"י - לא חל) והו"ל סתם, ולא יחלל את קדשי בניי - רק קדשים מחולל]

שרץ וכלי (ופיו למעלה) בתנור - אוכל שבכלי טהור [אם גם הפנימי חרס - דמינה מחריב וחוצץ ואינו "תוך", אם הפנימי כלי שטף - גזה"כ תוכו ולא תוך תוכו] שרץ בתנור - מחיצה או כוורת פקוקה בקש לא חוצצין, ור"א מטהר (לרש"י בשניהם) [ק"ו ממת]

לשמה לכתחלה בזביחה [זבחי שלמים], בקבלה [המקריב את דם השלמים], בהולכה [ושחט והקריבו = קבלה בלשון הולכה], בזריקה [הזורק את דם שלמים, ר"ל י. - משחיטה וקבלה], והוקשו כל הקרבנות [זאת התורה וכו']

בדיעבד כשרה [מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת - ואם לא - נדבה; ושחט אותה לחטאת; רב שישא בד"ר אידי - מכח לשמו (כשהוקדש) קאתי] ומ"מ לא עלו לשם בעלים [מידי דהוה אקרבן לאחר מיתה; אם לא כאשר נדרת - נדבה (ואשם הוקש לשלמים [זאת התורה])]

לכתחלה לשם בעלים - זביחה [זבח תודת שלמיו - זבח לשם תודה - אם אינו ענין] זריקה [ונרצה לו ולא על חבירו, כלל פרט וכלל (כמו קבלה)] קבלה והולכה [יעשה, זבח שלמים, לה' - כפ"כ - אם אינו ענין לשינוי קודש, והוקשו כל הקרבנות [זאת התורה וכו']]

שחט תודה לשם שלמים עלו לבעלים [תודת שלמיו] ולא להיפך [אין שלמים קרויה תודה]

אשם שמתו או נתכפרו בעליה ועדיין לא ניתק (נמסר) לרועה פסול לעולה [אשם הוא בהוייתו]

ב' יורשין קרבן מנחת אביהן - קריבה [אין חסרון שותפות במנחה [נפש, קרבנו] דאינן בעלים לכפרה קבועה], ואין ממירין [מ"מ מתכפרים מקופיא (צפה) והוי שותפין]

ספק אם עולה מכפרת על עשה שלאחר הפרשה [לא כחטאת - דמכפרת על כמה עשה] ואולי ב' שעירי עצרת (על עשה דטומאת מקדש) בהופרשו זאח"ז לב ב"ד מתנה דסכין מושכתן ומכפר על טומאה שאירע בינתיים

תמידין שלא הוצרכו - לחכמים נפדין תמימים, ור"ש חולק [מח' אי לב ב"ד מתנה (רש"י - 1) תמיד דאשתקד לקץ המזבח, (2) יפדה תמימים ושוב יקחו לתמיד]

רש"י ב: - ו:

מחשבה פוסלת דוקא בדיבור

ר' יוסי - תנאי ב"ד דלא לימא לשמו - לרש"י - אלא סתם

אם לא נתן מותר השמן על ראש המצורע לר"ע פסול - וצריך להתחיל בבהונות

ר' יוחנן ב"נ - לרש"י - לוג אחר למתנות הראש

גמ' ז. ט - ט:

תודה (לרש"י - כל הזבחים) לשם תודת חבירו (שינוי קודש) - לרבה כשרה,
לרב חסדא לא עלו [זבח תודות שלמין] אבל לשם תודה אחרת שלו כשרה
חטאת חלב לשם חטאת דם, לשם חטאת ע"ז כשרה [לחטאת]
מבוג ט: (לפי רבא לר"ש) - לשם חטאת נחשון, נזיר וכו' כשרה [זאת תורת החטאת - תורה אחת
לכולן], לרב - פסולה [עולות ניהו]
לשם חטאת דטומאת מקדש - ספק [דומה - כרת, אבל בא בעולה ויורד]
לרב אחא בריה דרבא - פסולה אפי' לשם חטאת דם [אותה לחטאת - לשם אותה חטאת]
חטאת בשינוי בעלים למי שמחוייב עולה, חטאת נזיר או מצורע כשרה [וכפר עליו - ולא על חבירו -
דומיא דידיה שמחוייב כפרה]
למי שאינו מחוייב כלום - פסולה [חטאת מכפרת עשה מקופיא למי שלא נדר עולה, וכו"ע חייב
"בעשה"]
ט: - למת כשרה [אין כפרה למתים]
למחוייב חטאת טומאת מקדש - ספק
רבה - שינוי בעלים לאחר מיתה כשרה [אין בעלים]
רב פנחס בד"ר אמי - יורש מביא אחרת [יורש הבעלים]
עולה הוי דורון אחר תשובה על מצות עשה
לשמה בפסח מעכב [למצוה - ועשית פסח, לעכב - זבח פסח הוא; למצוה - זאת התורה וכו' וביום
צוותו וכו' קרבניהם - היקש לשלמים, לעכב - ועשית ושאר עבודות הוקשו בשלמים]
שינוי בעלים [למצוה - ואמרתם זבח פסח - אם אינו ענין, לעכב - זבח פסח הוא, ושאר עבודות
הואיל וגלי גלי; למצוה - זאת התורה וכו' וביום צוותו, לעכב - זבח פסח]
לשמה בחטאת [שחיטה] [ושחט אותה לחטאת], קבלה [ולקח מדם החטאת], זריקה [וכפר עליו
מחטאתו], לעכב - ועשה את חטאתו [בנזיר], ועשה הכהן את החטאת [במצורע]; היקש
לשלמים מצוה והפסוקים לעכב]
שינוי בעלים [וכפר עליו ולא על חבירו - מחטאתו לעכב, ושאר עבודות מחטאתו דנזיר, וכפר על
המטרה - הזה (במצורע), היקש לשלמים - לא חלקת]
שאר חטאות לעכב [בנין אב מחטאת חלב, נזיר, מצורע]
פסח שלא בזמנו שלא לשמה הוי שלמים [מן הצאן - לזבח שלמים, וכל עקירה הוי שלמים [דוחין
לנאכלים לכהנים, לקדשים קלים כמותו], אם כבש, וזבחת פסח (לדבר הבא מן) צאן ובקר (1)
עברה זמנו ושנתו, (2) עברה רק זמנו, (3) לא עברה]

רש"י ז. ט - ט:

לרש"י לר' זירא - לר"ש עולה מכפרת על עובר על עשה אפי' לאחר שחיטה
פסח קודם לזמנו (רש"י פסחים - אף אחר זמנו לכו"ע) לשם פסח פסול לגמרי -
לרש"י בתוס' - לא חזי למילתיה, רש"י כאן - בין הערבים
כל לשון ייתור אינו לכלל ופרט
"שלמים מחמת פסח" - לרש"י - חגיגת י"ד, רש"י פסחים - תמורת פסח

גמ' י. יא - יא:

ר' יוחנן, ר"נ - מחשבין מעבודה לעבודה שלא לשמה (לפסול), לזבחי מתים לאסור בהנאה [כפיגול,
ק"ו משינוי בעלים דפוסל דוקא ע"מ לזרוק]
חוץ משחיטה לקבלה [פיגול, שינוי בעלים רק משחיטה לזריקה]
ר"ל, הו"א דרבה - אין מחשבין מעבודה לעבודה [רש"י - פיגול שאני דכך עיקר האיסור וזה דין באכילת
המזבח, הזורק את דם השלמים (מיותר)]

אף לר"א דוקא חטאת דמו למעלה מחוט משא"כ אשם [מה הצד מעולה וחטאת עוף, המחטא אותה - דוקא חטאת למעלה]

דם חיצון שנכנס לפנים -

ר"ע - פסול תמיד [וכל], ר"א - חטאת ואשם [כחטאת כאשם],

חכמים - רק חטאת [אשם כשר - מה הצד מעולה ומנחת חוטא, דמָה - ולא של אחר (והיקש לאשם - לטעון סמיכה)]

ר' יוחנן - ר"א כיוסף בן חוני [הוא לשם אחרים פסול וכן להיפך]

רבה, לגי' דר"ת אף ר' יוחנן - ר"א חולק באחרים לשם חטאת דכשר ורק לשם פסח פסול [ק"ו מפסח

דוקא שמותרו שלמים, כפסח לשמה שלא בזמנו, פסחים סב: - פסח הוא - בהוייתו]

ספק לפי שמעון אחי עזריה בשחט לשם קדושה יותר גבוה אי מרצין ג"כ

רש"י יא.

בשאר ימות השנה קרבן לשם פסח לכו"ע כשרה

גמ' יא: - יד.

שחרית י"ד ניסן - פסח לשם שלמים - לר' יהושע כשר [כ"ג ניסן]

לבן בתירא פסול [ר' אלעזר - זמנו כל היום [בין ב' ערבים]; ר' יוחנן - הואיל ומקצת היום ראוי]

לר' יוחנן דשחרית י"ד פסול לשם שלמים וגם לשם פסח -

ר' אבהו - חייב להפריש אחר חצות שלא יהיה נדחה

אביי - הפרשה גם בבוקר [אין מחוסר זמן לבו ביום]

ר"פ - אפי' מאורתא [לילה לאו מחוסר זמן [שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה - ויקדש ליל ח']]

הפריש והורו ב"ד שמותר וחזרו - ר' יוחנן - נדחה קרבן זו מישראל

לשמן ושלא לשמן (לרש"י - בעבודה א', גמ' פסחים ס. - אולי שוחט ע"מ לזרוק שלא לשמה) פסול

לר"ש - הולכה שלא לשמה כשרה [רש"י - לא חשיב דאפשר לשחוט בצד המזבח]

ר' אלעזר - רק במקום שא"צ להלך (ריחק), רש"י למסקנא - ר"א כרבנן דר"ש

קבלה קיל מזריקה - אין מחשבת פיגול (לרש"י - שחט ע"מ לקבל למחר), בחוץ אין כרת, פסולין פטורין, אין מחשבת שינוי בעלים

פיגול = מחשב בשעת עבודה המעכבת [ואם האכל יאכל וכו' לא ירצה - דומיא דזריקה]

על דבר אכילת אדם או מזבח [האכל יאכל]

מחשב בשעת טבילת אצבע דחטאת פנימית -

ר"י בד"ר חייא - פיגול [פיגול נלמד מריבוי לכל הזבחים - כ"א כענינו, נלמד משלמים - שדבר

שמעכב מפגל (הוי הולכה)] אבל לא בחטאת חיצונית [נאמר רק בלשון ולקח]

נתינת קומץ בכלי דמי לקבלה

גמ' יד. - טו:

ר"ש - הולכה שלא לשמה כשרה [רש"י - לא חשיב] דאפשר לשחוט בצד המזבח

חוץ: מחטאת פנימית [ע"כ יש הולכה [רש"י - לאו דרך ארץ לשחוט בהיכל]],

סילוק בזיכין (אא"כ סובר כר"י דרצפת העזרה כמזבח, ואולם כהיכל, ופתח האולם כאולם,

והושטת יד בלי פסיעה ברגל לאו הולכה),

לגי' רש"י חטאת עוף ושוחט בצד המזבח [א"א לבטל "הולכתה" - הושטה (לשטמ"ק ברגל כשאפשר

בהושטה)], וי"ג דכשרה [כולה צורך זריקה - ומחשבתו על הולכה]

הולכה בזר - לרב חסדא כשרה [ויזרקו הדם מידם], לרב ששת פסולה [שם רק עמדו],

רבה ורב יוסף - לרבנן פסולה [לרש"י - א"א לבטלה],

לר"ש כשרה [לאו עבודה - דאפשר לבטלה]

לר' אלעזר - אף לר"ש פסולה [רש"י - עבודה הוי, גמ' - ק"ו מהולכת אברים דלא מעכבא]

עולא א"ר יוחנן - הולכה בהושטת יד שלא ברגל לא שמה הולכה ופוסלת (רש"י - אפי' בזר)
וא"א לתקנה אא"כ ההושטה ריחקו ממזבח
ואיתותב - ויכול לתקנה ולחזור ולהוליך (אפי' היתה במחשבה הפוסלת או בזר (רש"י - חוץ משוחט
בצד המזבח וחטאת עוף דעיקר הולכתה בכך))

זר שהוליך - מח' בני ר' חייא ור' ינאי אם אפשר לתקן
כהן שהוליך והחזיר, והוליכו זר - ר' שימי ב"א - תלוי במח' הנ"ל אם אפשר לקלקל,
רבא - לכו"ע פסולה [דהוי לצורך]
רבא - לרבנן דר"א קבל דם ונתרחקו ממזבח, מחשבה פוסלת בכל ההילוך בחזרה; לברייתא דאביי אף
לר"א

רש"י יד. - יד:

אין פסול מחשבה בזיכין בהיכל - דכולו כשר לשלחן
שחיטה לאו עבודה - לרש"י - דכשרה בפסולים בכ"מ

פ"ב כל הזבחים שקבלו דמן

גמ' טו: - יח.

קבלת דם פוסלת ע"י בע"מ, פרועי ראש (מח'),
זר [וינזרו וכו' בני ולא יחללו, מה הצד מבע"מ ואונן, ק"ו מת"ח יושב דיכול לאכול או מיושב
ובע"מ/טמא/אונן],
אונן [לא יצא ולא יחלל - דוקא כה"ג, "הן הקריבו?" דאילו כן - ישרף, מה הצד מבע"מ וזר וטמא,
ק"ו מיושב], לרבא - חוץ מבקרבן ציבור (איתותב) [ק"ו מטומאה שפסול בכה"ג],
טבול יום [קדושים יהיו ולא יחללו - אם אינו ענין לטמא תנהו לפסולי תרומה (חילול חילול
מתרומה)],
מחוסר בגדים [וחגרת וחבשת והיתה להם כהונה לחקת עולם - כהונתם עליהם, אפי' עבודה דלא
מעכבת - ונתנו בני אהרן הכהן אש, אפי' ייתור - בני אהרן הכהנים את הנתחים],
שתויי יין, בלי ריחוי [חוקה חוקה מבגדים],
מחוסר כיפורים [וטהרה - מכלל דהיא טמאה]

אולי אונן מותר בבמה [רש"י - ומן מקדש], יושב כשר בבמה [לעמוד לפני ה']
שריפת פרה כשרה ע"י אונן, טבול יום, ומחוסר כפורים לת"ק אבל לא ליוסף הבבלי [מח' אי מחוסר
כפורים דזב כזב, והזה הטהור (כל דהו) אי דוקא בטבו"י דטמא מת או דכה"ת]

רש"י יז. - יז:

טבול יום שאכל תרומה במיתה [חילול חילול]
מחוסר כיפורים דזב כזב - לרש"י - אכילת קדשים בכרת, נגיעת קדשים הוי ראשון ושני
אונן, מחוסר כיפורים למ"ד לאו כזב כשרים לפרה אדומה - לרש"י - אין איסור בקדשי בדק הבית

גמ' יח. - יט:

בגדים מלוכלכין, קרועין פסולין [רש"י - לכבוד ולתפארת לעכב]
שמואל - בגדים מרושלין (נגררין) כשרים, מסולקין (קצרים) מעיקרא פסולים, ע"י אבנט כשרים
רב - מרושלין פסולים אא"כ סילקן ע"י אבנט עד מדתו [אבנט מיגז אגוז - כמנוטל], מסולקין
פסולים
לר' ירמי' מדיפתי - מרושלין שלא סילקן תלוי במח' אי ה' כנפות חייבין בציצית [יתר כמאן
דליתיה/דאיתיה]

בגדי בד - בוך שזורים [משזר] וחוטין כפול 6 [שש] לעכב, לכתחילה חדשים

לא יחגור במקום שמזיעין אלא כנגד המרפק

ר"י בד"ר חייא - צלצול קטן על מכה באצבעו הוי יתור בגדים

ר' יוחנן - יתור רק נאמר במקום בגדים וצילצול כשר (וב' לשונות אי אפי' גע"ג)
רבא אמר רב חסדא - יתור שלא במקום בגדים בג' על ג', ואולי אף בדבר חשוב (רש"י - צילצול עשוי לנו)

חציצה בינו לבין הבגד - ברוח, בכינה חיה, אבק עפר, אויר בית השחי, ידו בחיקו, נימא מדולדלת מן הבגד, שער ראשו - ספק

תפילין הוי יתור בגד לרש"י למ"ד לילה לאו זמן תפילין [רש"י - שלא תהא עבודת לילה חמיר מיום],
למ"ד זמן תפילין - של יד אסור, של ראש מותר [כגופו (רש"י - חביבותא דמצוה)]

קידוש ידיים מעכב בבוקר [חוקה חוקה ממחוסר בגדים] ולא ביו"כ בין בגד לבגד ועבודה לעבודה
[הו"א - ולבשם - רק לבישה מעכבת, לו ולזרעו, ואהרן ובניו - רק המעכב בהם מעכב בו]

מצות קידוש - ת"ק - ידו ימנית על רגלו ימנית

ר' יוסי בר"י - ב' ידיו זו ע"ג זו וע"ג ב' רגליו זע"ג זו זה וחבירו מסייעו [עמידה מן הצד כשרה]

רש"י יח: - יט.

כמדתו למצוה ולא עכב

גמי אמכתו אסור בשבת - לרש"י - רפואה

גמ' יט: - כב:

רבי - לינה פוסלת קידוש ידיים אפי' לא פסק עבודה [בגשתם (רש"י - גישה אחריית - מערכה חדשה)],
ור"א בר"ש חולק [בבואם] -

לר' ירמ' - ר' אמי בשם ר' יוחנן בשם אילפא - וכן מי כיור

לר' יצחק בר ביסנא - ספק [מיפסל בכלי שרת (רש"י - יש על מה לחול הלינה)]

לאביי - ר' יוחנן - מודה רבי דמקריאת הגבר (תרומת הדשן) עד צפרא לא פסלה לינה [לינה דרבנן]
(לרש"י - כשאין המים בפנינו - וכאן נראה כיום)

לרבא - ר' יוחנן - לינה פוסלת סוף עבודה של אתמול ולא קידוש של תרומת הדשן - תחלת עבודה

צפון: ר' יוסי בר"י - כנגד המזבח [ירך המזבח], ר"א בר"ש - אף כנגד בין האולם למזבח,
רבי - אף במקום דריסת כהנים וישראל

ספק אם יציאת כל גופו מעזרה הוי היסח הדעת לקידוש ידיים (לרש"י - אם יש פסול "יוצא" כקדשים שקדשו בכלי) - ולא לפרה אדומה [כל מעשיה בחוץ]

ספק אם טומאת הגוף הוי היסח הדעת לקידוש ידיים - ולא לפרה [הואיל וטבול יום כשר]
טומאת ידיים בעי טבילה וא"צ קידוש, טינוף בעי קידוש

קידוש ידיים בעי כלי שרת [ירחצו] בפנים (רש"י - ונתת הכיור (בעזרה) ורחצו ממנו), לר' יוחנן חוץ מלפרה
(ור' חייא בר יוסף חולק)

ספק אי טבילת ידיים בכיור מהני או לא [ממנו ולא בתוכו]

ר' חייא בר יוסף - מי כיור נפסלים לעבודת דם וקומץ בשקיעה אא"כ שקעו כל הלילה
רב חסדא - לכל דבר נפסלים בעמוד השחר

ר' יוחנן - לרש"י - מדאו' נפסל בעמוד השחר, מדרבנן ישקע הכיור מבערב כדי שלא ישכח לחזור
ולשוקעו לפני עמוד השחר

כיור בעי כדי ד' כהנים [משה ואהרן ובניו] אבל לא הכלי הקודח בתוכו [ירחצו - לרבות כלי שרת]
(לרש"י - תוחבו לדופן הכיור)

אין קידוש ידיים מכנו [רק לנחשת הקשתיו] או מכלי חול [ממנו]

טיט הנרוק שהפרה שותה, כל שתחילת ברייתו מן המים - כשרים למקוה

כשיעור - ונתן סאה מי פירות ונטל סאה - כשר במקוה וכיור (עד רובו) ולא לרביעית (לרש"י - לנט"י)
[רש"י - רביעית לא חשיב לבטל]

מי כיור - ר' ישמעאל - מי מעיין, חכמים ור"ל - שאר מימות

רש"י כ: - כב.

אין פסול יוצא - לרש"י - עד שנתקדש בכלי

לרש"י - טיט הנרוק חזי לטבילה כשהוא משלים למקוה

גמ' כב: - כה.

ערל (לרש"י - מתו אחיו ממילה) מחלל עבודה [גמירי לה; בני נכר ערלי לב וערלי בשר להיות במקדשי לחלל את ביתי]

טמא מחלל עבודה - זקני דרום - טמא שרץ [עון קדשים ולא מקדישים]
אבל בטומאת מת בדיעבד ציץ מרצה [מתוך שמרצה בציבור ואין טמא שרץ הותרה בציבור [כמ"ד שוחטין וזורקין על טמא שרץ, טומאת מכפרים (כהן) כטומאת מתכפרים (בעלים)]
לזקני דרום טמא מת משלח פסחו כשר בדיעבד ולא אוכל [פסח שני ואכילת פסחים למצוה ולא לעכב וציץ מרצה (ל"ק כג:)]

לזקני דרום ציץ מרצה על כהן שהקריב בטומאת התהום (ספק) של טומאת מת וטומאת שרץ [הללמ"ס] ולא של טומאת זיבה

לרמי ב"ח ציץ מרצה על טומאת תהום של בעלים (טומאת מת) ומסתפק בכהן

יושב מחלל עבודה [לעמוד לשרת, העומדים - לעכב] ואינו במיתה (לרש"י - ה"א מה מצינו) [מחוסר בגדים וריחון ושתוי ב' כתובין הבאין כא']

חציצה לרצפה מחלל [נלמד מחציצה דכלי שרת (לרש"י - לקבלת הדם)]
רגל א' בכלי - תלוי אם יכול לעמוד ולעבוד כשינטל

ספק באבן עזרה שנדלדלה ודעתו לחברה, ספק בעומד בגומא בעזרה אי דרך שירות בכך

בשמאל לת"ק פוסל בקבלה וזריקה [ולקח באצבעו] (ג"ש למצורע) ונתן - נדרש לפניו ולאחריו
לר"ש קבלה כשרה, הזאת חטאת פסולה [רבה - קבלה א"א באצבע, אביי - נדרש לאחריו ולא לפניו]

זריקת שאר קרבנות בשמאל כשרה [לא כתיב אצבע]

לר"א בר"ש קבלה פסולה, הזאה כשרה [נדרש לפניו בלבד]

בפר המילואים קבלה כשרה, זריקה פסולה [ונתת באצבעך]

רבה בב"ח - ר' יוחנן - "אצבע" או "כהונה" ומעכב כפרה בעי ימין,

לר"ש "אצבע" או "כהונה" + אצבע" בעי ימין [ג"ש למצורע]

מודה ר"ש דבעי ימין לקמיצה [קודש קדשים היא כחטאת, מנחת חוטא - יד יד], להזאת עולת עוף
[כמשפט - חטאת בהמה]

רש"י כג: - כד.

לל"ק לרמי ב"ח ציץ מרצה על טומאת שרץ דכהן ביחיד - לרש"י - ועל טומאת בעלים

לרש"י - דוד קדש עזרה בב' תודות ובשיר

גמ' כה. - כו.

דם שנשפך מצואר לרצפה פסול [מדם הפר - מהפר]

רב - צריך לקבל כל דמו [ואת כל דם הפר ישפך - אם אינו ענין לשיריים]

שמואל - צריך שיגביה סכין למעלה (שלא יפול דמו) [מדם הפר - בלבד]

קבלה בעי ורידין ע"ג אויר כלי

אויר שסופו לנוח כמונח בכלי (והוי כמו נשפך מכלי ולא מצואר)

אויר שאין סופו לנוח (נפחת שולי הכלי) - ספק

אור ע"ג כלי ככלי דמי - ואם בא מים מדבר המקבל טומאה ישיר לאור שע"ג הכלי פסול למקוה ולמי חטאת [יהיה טהור - הוייתן ע"י טהרה]

בעי תמים בשעת קבלה [הפר - שהיה כבר] ובן שנה עד זריקה [בן שנה יהיה - כל הוייתו]

רגל שיוצא - צריך לחתוך (בלי עשיית מום) קודם קבלה
[שלא יתערב בדם המזרק הדם המובלע באיברים או שמנוניתו הנבלע בדם]

המקבל צריך להיות בצפון ולא השוחט

לכתחלה בעי כל הבהמה בפנים העזרה [והביאום לה]

תלייה באור פסול בבהמה לשחיטת קדשי קדשים [שחיטה על ירך] ולאבי לקבלת קדשי קדשים [אור צפון אינו צפון], ובכהן לקבלה תמיד [אין דרך שירות בכך]

גמ' כו: - כז:

זריקה על המזבח שלא במקומו -

שמואל ור"ל - בשר פסול, אבל נתכפרו [כמקומו דמי - על המזבח לכפר - ולא לדבר אחר] (אא"כ

חישב לאכול שלא בזמנו - פסול ולא כרת [ע"י בהמשך])

ע"י פסול יחזיר כשר ויקבל ויזרוק [אין כל הדם נדחה ע"י זריקת פסול]

ר' יוחנן - לא נתכפרו [לאו כמקומו דמי] ויחזור ויקבל ויזרוק בכשרות

ולאסוף ממזבח הוי מח' ר' יוסי ור"ש [אי קלטי' מזבח לאפוקי מכפרה אחרת]

רב חסדא - לכו"ע לא יאספנו, ומח' בפנימי שנזרק אמזבח החיצון -

לר' יוסי יאספנו, לר"ש לא

רבא - מחשבה אינה פוסלת בפסול לעבודה, במנחת העומר, בנפגם מזבח

ר"י - מחשבה לזרוק שלא במקומו על המזבח כשר,

לזרוק שלא במקומו למחר פסול [כר"י - להניח ללמחר פוסל] ואין כרת [פיגול רק בזריקה

מעלייתא שיתיר אכילה [ואם האכל יאכל פיגול יהיה - שפיגולו גרם שלא יאכל]]

ר' אלעזר - מזבח חיצון מקדש (שאם עלו לא ירדו) פסולין הראוי לה, פנימי אפי' אין ראוי לה [האי

רצפה, והאי כלי שרת]

גמ' כח. - לא:

חידוש שמחשבת פיגול על אכילת עור האליה:

שמואל - כר"א - דמחשבין על הראוי למזבח לאכילת אדם

רב הונא - עור אליה אינו אליה להקטרה [חלבן האליה]

רב חסדא - מחשבין באליה (דגדי) אע"פ דחסר ב"למשחה" לגדולה

מחשבת חוץ למקומו פסול [רבא - פיגול (פ' צו), רב(ה) - ביום השלישי (פ' קדושים) - אם אינו ענין]

ואין כרת [והנפש האוכלת ממנו - רק לחוץ לזמנו, ואוכלין עונו ישא - רק לנותר]

פיגול פסול [ביום השלישי] וכתר [עון עון מנותר (דמי לענין זמן ובמה משא"כ חוץ למקומו)]

רבא - פ' צו - ואם האכל תאכל (אכילת אדם ומזבח) מבשר זבח שלמיו (לאפוקי המתירין את עצמם)

ביום השלישי (חוץ לזמנו) לא ירצה (שקרב כל מתיריו) המקריב (מחשב בשעת הקרבה (ר"א -

דאי באוכל, כבר הוכשר) [לאחרים - לא יחשב] אותו (ולא הכהן [לבן עזאי - לא יחשב, לא

ירצה בזבח מיירין]) לא יחשב לו (מחשבות מוציאות זמ"ז), פיגול (חוץ למקומו) יהיה (מצטרף

½ זית בחוץ ½ למחר (אבל לא ½ לאכילה ½ להקטרה))

לרבא - ביום השלישי (פ' קדושים) - מחשבת חוץ למקומו דוקא במקום משולש בדם בבשר ובאימורין

(לרש"י לאפוקי היכל דאין אימורין או אכילה)

בל תאחר נדרו ירצה [בן עזאי - אותו, אחרים בבכור - היקש למעשר, בך חטא ולא בקרבנך]

לר"י מחשבת פיגול קודם למחשבת חוץ למקומו - כרת

חוץ: מב' מחשבות בעבודה א' לאילפא (ור' יוחנן חולק [ר"י - תפוס לשון ראשון]), מכזית

למחר בחוץ [מחשבה מעורבת]

ר"מ - תפוס לשון ראשון (ור' יוסי חולק) חוץ: מלחצות (לרש"י - הבהמה) לעולה ולשלמים לאביי

(ורבא חולק), מתמורת עולה ושלמים לרבה בב"ח [הולכין בתר כוונתו] (ורב דימי חולק)

½ זית למחר ½ בחוץ ½ למחר - רבא - פיגול [לרש"י - מצא מינו וניעור]
רב המנונא - אינו פיגול [לרש"י - כבר נצטרף ולא פקע (בטומאה - אא"כ פעם היה שיעור שלם (תערובת
כביצה ראשון וכביצה שני שנחלקה וחזר ועירבן מטמא כראשון)]

בר קפרא - פיגול - ר' דימי - ב ½ בחוץ ½ למחר ½ למחר, רבין - דוקא ½ למחר ½ למחר ½ בחוץ,
רב אשי - אפי' ½ למחר וכזית ½ בחוץ / ½ למחר

ר' ינאי - חישב לאכילת כלבים, ל"אכילת" אש למחר - פיגול, ולא לאכילת טמאים
מחשבת אכילת אדם והקטרה אין מצטרפין לשיעור כזית
אביי - אכילת ב' בנ"א, אחר כדי אכילת פרס [דומיא דהקטרה] מצטרפין

פ"ג כל הפסולין

גמ' לב. - לה.

פסולין כשרים לשחיטה [ושחט (ולא כ' כהן) וכו' והקריבו הכהנים]
אבל לא מפגלין מקבלה ואילך [רש"י - המקריב (הראוי) אותו לא יחשב]
אפשר לתקן קבלה והולכה דפסול, הולכה דשמאל ודכלי חול, נשפך מכלי [כחנן המצרי דלית ליה
דיחוי, בידו לתקן אינו דיחוי], זריקה שלא במקומו (כו: - של פסול למ"ד כמקומו דמי)
טמאין לא ישחטו לכתחלה גזרה שמא יגעו בבשר,
לשמעון התימני מדאו' [ושחט את בן הבקר לפני ה' - שוחט יותר לפנים]
סמיכה דוקא בטהורין [לפני ה' (לרש"י - בשחיטה - ותיכף לסמיכה שחיטה, רב חסדא לשמעון התימני -
וסמך ושחט דומיא דשחיטה)]
עולא בשם ר"ל - ביאה במקצת שמה ביאה [בכל קודש לא תגע ואל המקדש לא תבא - דומיא דנגיעה],
רבינא - למלקות ולא לכת (כנגיעה)
לעולא - הכנסת בהונות ביום ח' - הואיל והותר לצרעתו, הותר לקריו [לרבינא - דאין כרת לביאה
במקצת] (ורבא חולק)
פסח - רב יוסף - הואיל והותרו לטומאתן הותרו לזיבתן שבאה אח"כ (ואביי חולק)
אביי ורבא - טומאה דחוויה בציבור
סמיכת אשם מצורע בשער נקנור ולא יכנס [שמא ירבה בפסיעות, אע"ג דתיכף לסמיכה שחיטה
דאורייתא אבל סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא]
טמא שנגע בקודש - לר"ל לוקה [בכל קודש לא "תגע"], לר' יוחנן אינו לוקה [ההוא בתרומה]
אזהרה לטמא שאוכל קודש - ר"ל - [בכל קודש לא תגע (היקש לביאת מקדש)]
ולפני זריקה לוקה [בכל קודש] ואין כרת
ר' יוחנן - [ג"ש טומאתו מביאת מקדש] ולא לפני זריקה
טומאת בשר לפני זריקה - אביי - לכו"ע לוקין [חיבת הקודש מכשיר [והבשר]]
רבא - לכו"ע אינו לוקה [היקש: ונכרתה - והבשר וכו' לא יאכל - דוקא במקום כרת]
וחיבת הקודש מכשיר רק בקרבו מתיריו או בקידוש כלי
המעלה טמאה עובר בעשה,
חיה - ר' יוחנן - עשה [צאן ובקר (ב"פ)], ר"ל - מותר [ההוא למצוה] (ואיתותב)
פסול (רש"י - שקבל וגם) שזרק - ר' יוחנן - אינו עושה שיריים (לרש"י - לדם שבצואר ויחזור כשר ויקבל),
לרב זביד הוי ספק וה"ה בזרק כוס פסול (שיצא)
אבל פסול מחשבה עושה שיריים [זריקתו מהני לפיגול]
וכן טמא שזרק (מעילה ה: [מרצה בציבור])

דם בב' כוסות וזרק א' - לת"ק - השני נשפך לאמה [את דמו],
לר"א בר"ש - ליסוד [ואת כל דמה]

לר"י זורקים מדם התערובת של פסחים כנגד היסוד [לא אידחי דבידו לאוספו, ואין דם התמצית מבטל
דם הנפש]

רש"י לב: - לד:

לרש"י - כניסת טבול יום דקרי להר הבית תלוי במח' אי טבול יום כזב דמי, וטבול יום דשרץ ומת מותרין
לרש"י - הכשר חיבת הקודש מעלה דרבנן
זריקה קובע פסול חוץ למקומו

גמ' לה: - לו:

לר"א מחשבין (מהני מחשבה) להקטרת בשר או לאכילת אימורין [מנחות יז. - ואם האכל יאכל -
מדאפקיה הקטרה בלשון אכילה] ומח' במנחות יז: אם חייב כרת
ר' ירמיה לא: - ומצטרפין אכילת בשר ואימורין לכזית

אין מחשבין לדבר שאינו דרכו/ראוי לאכול, שליל, שליא, ביצים, חֶלֶב (ומותרין בנותר וטמא)
ר' אלעזר - אבל אם חל פיגול על הזבח - נתפגל השליל [רש"י - ירך אמו - ויש אוכלין], מוראת העוף,
בשר פרים הנשרפים

מחשבת הינוח ללמחר או להוציא פסול לר"י [הו"א - לא יניח יתירא - תנהו למחשבת הינוח, סברא -
מחשבה כמעשה (אבל מחשבת אכילת והקטרת טמאים וערלים - לא פוסל (לרש"י - מלרצות),
ל"ב - לאו בידו ולכן אינה מחשבה)]
ר' אבא - אבל לא יוציא מידי פיגול (איתותב)
ויש תנא אליבא דר"י אף מחשבת הכנסת דם חטאת להיכל [דבר רע]

נאכלים ליום ולילה: חליפי, ולד, תמורת תודה [ובשר], חטאת ואשם [זבח], שלמי נזיר ושלמי פסח
[תודת שלמיו], לחמי תודה ונזיר [ביום קרבנו יאכל]

ב' תנאי אליבא דר"י אם שחיטת חטאת בדרום לוקה

רבינא בר סילא - מחשבת אכילת טמאים למחר מפגל

רב דימי בר חנינא - טמא חייב על אכילת פסח לפני צלי, לחמי תודה שלא הורמו אחרי זריקה

רש"י לה: - לה:

מחשבת שריפת פרה למחר אינו מפגל - לרש"י - לאו לשון אכילה

מחוסר אבר פסול בעוף [לרש"י - הקריבהו נא לפחתך]

פ"ד בית שמאי

גמ' לו: - מא:

מתנה ראשונה מכפרת [ודם זבחיך ישפך, ילפינן מחטאת כב"ה [קרנת - 1⁺ 3 לעכב,

קרא (6) ומסורת (4) = 5 (4⁺ 1 לעכב), ג"פ וכפר - ממעט]]

חוץ: מחטאת לב"ש - ב' מתנות מכפר [ג"פ קרנות - 4 ושתיים לעכב],

מחטאת פנימית - כל המתנות מעכבות

ודם זבחיך ישפך: מתנה א' כיפר, שפיכת שיריים ליסוד, זריקה בשפיכה יצא (דלא כר"ע), שפיכה
בפסח ומעשר (דלא כריה"ג)

ב' תנאי אליבא דר' ישמעאל - רש"י - או פסח בשפיכה, או ברכת אכילת פסח פוטר זבח [טפל לו]

תמורת מעשר ופסח לפני זמנו נאכלין במומן [לריה"ג נכללין בפסוק דבכור - כי קודש הם,
לר' ישמעאל: מעשר - ג"ש העברה מבכור, פסח - זבח פסח הוא]

לא מצינו מתן דמים המעכב שיהא חצי למעלה וחצי למטה בחד מזבח
ג' מתנות אחרונות שבחטאת הלכותיהן כראשונה (שחוטין חוץ, פסול לילה, מיתה לזר, כלי שרת, כיבוס
- משא"כ בשיריים)

חוץ: דבאות אחר מיתה [רש"י - אין שם חטאת גמורה על הדם], דלא מפגל, אין פסול כניסת פנים
[לכפר בקודש]

לר' נחמ"י דשיריים חייב בחוץ אבל מ"מ לא טעון כיבוס
כל מתנות מעכבי בפנימי [ועשה כאשר עשה, כן יעשה לו - לכפול באזהרת הזאתו]
אבל לא סמיכה [וכיפר] ושיריים (עי' לקמן נב:) [ונסלח]
ד' מתנות במזבח הפנימי [ר"ש - ב' קרנות בכהן המשיח ± ב' קרנות בהעלם דבר, ר"י - כל אשר באוהל
מועד]

לא יזה אם פחתה תקרת היכל [באוה"מ], בלי חינוך מזבח בקטרת [מזבח קטרת הסמים]
ועשה לפר - זה פר יוה"כ דג"כ: אָמין שגידל על אצבעו לא חייץ [את], בעי שיעור טבילה [בדם], ולא
ע"י קינוח דפני הכלי [וטבל], (לר' ישמעאל נלמד מק"ו מפר הנשרף (משיח/העלם דבר) ושעיר
יו"כ הנלמד משעיר עכו"ם (ק"ו מהיקש)),
לרבי - לרש"י - לעיכובא דהזאות
לסמיכה ושיריים (נב. - דם הפר ישפך, ק"ו מכהן המשיח),
לרש"י מז: - לשריפת בית הדשן

שעירי עכו"ם דינו כפנימי להזאות [לפר החטאת] ולא ימורים [היקש - חטאתם (עכו"ם) על שגגתם
(העלם דבר)]

יותרת הכבוד וכליות בהעלם דבר [כאשר יורם (אם אינו ענין לכהן המשיח), רש"י - היקש לכהן המשיח,
רש"י חומש - ועשה כאשר עשה]

{ הקב"ה מיעט בסרחון אוהבו (רש"י - ציבור) מפני חיבתו; אם רוב מדינה סרחה אין פמליא (קדושה)
מתקיימת }

רש"י לח: - לט.

לרש"י - ב"ש וב"ה סברי אין מפגלין בחצי מתיר
לרש"י - פר העלם דבר, כהן המשיח, יוה"כ, שעירי עכו"ם - הוקשו להדדי

גמ' מא: - מב:

פיגול בקומץ ולא בלבונה - חכמים - פסול [אין מפגלין בחצי מתיר],
ר"מ - כרת [מפגלין בחצי מתיר, ר"ל - על דעת ראשונה עושה = כל המתיר]
לר"א אין פיגול אלא בגמר עבודה שלימה, חוץ לרש"י ממ"ג הזאות דיו"כ דכ"א נחשב בפנ"ע
למ"ד מפגלין בחצי מתיר - רבה - ביו"כ משכחת רק במפגל בא' מד' פרים שקרבו כל מתירין, אבל בפר
א' כל המתנות שלאח"כ נחשבות כמים
רבא - בכל אופן השאר מרצה לפיגולו

רש"י מא: - מב.

כל מחשבה בקדשים מוציא בפה הוא
לרבה - בכולו מתיר השאר לא נחשב כמים - רש"י כאן - דגזה"כ הוא, רש"י מנחות - דאותה עבודה כולה
בקדושתה אבל כאן אין מתירי עבודת הזריקה בקדושתה

גמ' מג. - מד:

אין כרת (פיגול) על אכילת דבר שאין דבר אחר מתירו [בעי דומיא ד"שלמים" (יתור), לרש"י כח: - היקש
זבח לשלמים - דיש מתפגלין]

נסכים הבאים עם הזבח, לוג שמן של מצורע - חכמים ור"ש - אין כרת באכילתן [יכול להקריב למחר בפנ"ע], ר"מ - חייב כשבאו באותו יום

לר"ש אין פיגול לחטאות פנימיות [פיגול כתוב בשלמים]
ר' יוסי בר' חנינא (יד.) - אבל פסול [ק"ו משינוי קודש]
וכן חוץ למקומו [ק"ו משלא לשמו, היקש לפיגול]

עולא - פיגול (ר' יוחנן - ונותר וטמא) (דחזי להקרבה) פקע ע"י העלאה למזבח משמשלה האור, ואם ירדו אחר שמשלה האור בחצי קומץ יעלו השאר

אין כרת על טומאת בשר [וטומאתו עליו איירי רק בטומאת הגוף]

טמא שרץ או מת שאכל מעשר בלאו, תרומה במיתה

מעילה בלוג שמן - רבנן - עד זריקת הדם (כשבאים באותו יום)

רבי - עד מתנות השמן - רב יוסף - ומדמתירו, מפגלו

ר' ירמיה' - לא מפגלו [רש"י - רק דם וקומץ [היקש] מפגל]

ולכו"ע אסור באכילה מדרבנן עד מתן בהונות

אכילת כהנים - לוג שמן [כל קרבנם], מנחת עומר וקנאות [לכל מנחתם], חטאת עוף [ולכל חטאתם],
אשם נזיר טמא [ולכל אשמים], גזל הגר [אשר ישיבו], אשם מצורע [כחטאת האשם הוא לכהן]

ר' אלעזר בשם ר' יוסי - פיגול רק כשחושב בעזרה על מעשה בעזרה [היקש כהן המשיח לשור זבח השלמים]

רש"י מב. - מג:

משלה אור בחצי קומץ, פקע פגולו מכולו - לרש"י - אפי' לא עלה על מזבח

אין כרת על אכילת קומץ - לרש"י - דהוא מתיר אחרים

לב"ח לרש"י לא פקע פיגולו לר' יוחנן לענין איסור אכילה אלא לענין שאם ירדו יעלו

גמ' מה. - מז.

ר"ש - קדשי עכו"ם אין מעילה בקדשי מזבח [ג"ש מתרומה דלא נפדה], אין פיגול נותר [ג"ש לטומאה]
טמא [בנ"י], אין תמורה [היקש למעשר בהמה] [היקש למעשר דגן]; שאינו חובה הקבוע לה
זמן[[, אין נסכים בפנ"ע [אזרח], שחוטי חוץ פטור

ר' יוסי - כולן לחומרא [לה']

לכו"ע אין ריצוי ציץ [להם, לאו בני הרצאה]

יש איסור אכילה בטומאה לדבר שאין לו מתירין [אשר הם מקדישים לי] משקדשו בכלי [אשר יקרב]
ויש נותר [ולא יחללו - נותר וטומאה]

אבל לא בדם [לכם, לכפר, הוא - לפני כאחרי כפרה דאין מעילה: למעוטי ממעילה, נותר,
טמא]

ולר"ש יש טומאה לכל דבר שדרכו לאכול אבל לא לעצים, לבונה, קטרת [לאו אוכל, "והבשר" רק
אסמכתא]

מח' אם המח' ר"ש וחכמים בטומאת הגוף ובטומאת בשר, או בא' ולכו"ע אין מלקות בטומאת
הגוף או לכו"ע לוקה בטומאת בשר

אין מעילה לנעשית מצותו [תרומת הדשן ובגדי כהונה/ועגלה ערופה ב' כתובין הבאין כא', הערופה,
ושמן - ולא אחר]

ג' כריתות בטומאת הגוף [כלל ופרט - ללמד על הכלל - כל קדשי מזבח, לטומאת הגוף בעצים, לר"ש
בפרים הנשרפים]

זבח לשם זבח זו, בעלים, השם, אשים, ריח (ולא צלאן קודם), לשם נחת רוח [עולה אשה וכו', רש"י -
והקריב מזבח השלמים אשה לה']

ר' יוסי - תנאי ב"ד שישחט סתם [גזרה אטו "שלא לשמו"]

חטאת לשם חולין כשרה [ולא יחללו] ואינו מרצה

משום (קסבר שהם) חולין פסולה [מתעסק בקדשים] ושחט את (לשם) בן הבקר,
לעכב - לרצונכם]]

משנה - מחשבה תלויה רק בעובד [רש"י - המקריב אותו לא יחשב]
ר' אלעזר בר' יוסי (ור"א, ורשב"א) - אף בבעלים [והקריב "המקריב"]

פ"ה איזהו מקומן

גמ' מז. - נג.

ב' קבלות לאשם מצורע - כהן א' בכלי למזבח [כחטאת האשם],
כהן א' ביד למצורע [ולקח דומיא דונתן]

ר"ע - אשם תלוי על ספק מעילה, ורבנן חולקין [מח' אם לומדין פ' עליונה מתחתונה, לרבנן ג"ש מצות
מצות מחטאת, לומדים תחתון מעליון לב' סלעים (ולר"ע ילפינן ב' סלעים מתורת האשם או
מג"ש ממעילה)]

השוחט עצמו א"צ צפון [אותו וכו' צפונה], אלא המקבל [ולקח הכהן מדם = לו קח, אותו במקום אשר
ישחט העולה ולא השוחט - אבל מקבל בצפון]

שעיר נחשון א"צ צפון [ברייתא והו"א - אותו במקום אשר ישחט את העולה; לא גמרינן מדורות]
צפון בעולה חטאת אשם לעיכובא

יצא לידון בדבר החדש - ספק אי כללו גמר מיניה [רש"י - מידי דלא חידש בו]

בקדשים אין חוזרים ומלמדים: היקש ← היקש, היקש ← ג"ש
מלמדין: ג"ש ← ג"ש, ק"ו ← ק"ו, ג"ש ↔ ק"ו, היקש ← ק"ו,
מח': ג"ש/ק"ו ← היקש - כן לר"פ ורבינא דביתר למד אזלינן, ספק למר זוטרא - בתר מלמד
ספק: כולם ↔ בנין אב

שיירי הפנימיות על יסוד המערבי [רש"י - אשר פתח אוה"מ]
חיצוניות - דרומי [סמוך לירידתו מן הכבש]
ר' ישמעאל - שניהם מערבי, רשב"י - שניהם דרומי [מזבח בצפון ופגע בדרומי תחלה]

לרש"י: כל קרבנות חיצוניות בעי שפיכת שיריים ליסוד [אל יסוד מזבח העולה],
תחלת מתנות כנגד היסוד (לאפוקי דרומית מזרחית) [ק"ו משיריים דחטאת]

שיריים פנימיים מעכבים - רב אדא ב"א - לר' ישמעאל (ור"ע חולק),
ר"פ - דוקא מיצוי חטאת עוף (ב' תנאי אליבא דר' ישמעאל)
מח' בשיטת ר"י דאמר אם כילה מכפר, לר' נחמי' מעכבין

חטאת שנזרקה למטה מחוט פסולה [המחטא אותה]
חטאת עוף למעלה פסולה [רש"י - חטאת היא]

מתנת חטאת - ר"א בר"ש - כ"מ על הקרן גופא
רבי - אף על ד"א עליונות של חודה של מזבח [וההראל ד' אמות]
ומח' ר' יוחנן ור' אלעזר אי נותן בתוך אמה של מקצוע מהני

רש"י מז:

חטאת טעונה קבלה בכלי שרת [לרש"י - ג"ש לקיחה מעולת סיני]
רש"י נג. - המקיף סובב המזבח - פניו למזבח

גמ' נג. - נז:

מתנת ב' שהן ד' - ר' ישמעאל ורב - חוזר ונותן [ג"ש סביב - מחטאת]

ת"ק ושמואל - א' כגמא [וזרקו, סביב]

אין יסוד (רב - בנין יסוד, לוי - נתינת דמים) למזרחית דרומית - דלא היתה בחלק בנימין, רנב"י - אבל אורו היה של בנימין

{ בנימין הצדיק הצטער על רצועה מיהודה; כיצד בונין המזבח; דוד ושמואל עסקו בנויו של עולם - ובין כתפיו שכן, ועל זה נתקנא דואג }

שלמי ציבור בצפון [הו"א - היקש לחטאת, היקש לעולה - על עולותיכם וזבחי שלמיכם] ונאכלין לזכרי כהונה [היקש לחטאת]

קדשים קלים נאכלים בכל העיר [תאכלו במקום טהור - טהור ממצורע וטמא מזב, אותה (מנחה) במקום קדוש... במקום טהור - אפקיה למחנה ישראל]

קדשים קלים נשחטין כ"מ בעזרה אבל לא צידי צדדין [בלשכות] [לפני אוהל מועד (ב"פ)]

שחיטת שלמים [רש"י סא. - ב' גי' אם ה"ה שאר קרבנות] בעי פתיחת פתח אוה"מ [ושחטו פתח אוה"מ] (דלתות היכל, העמדת המשכן, פשפושין בקרן מערבית צפונית/דרומית דאולם, לול אחורי ק"ק) וילון כפתוח [רש"י - רק לצניעות], תל מפסיק כנגד הפתח ספק

עובי החומה כלפנים

לשכות בחול פתוחין לקודש: אסור בשחיטה, טומאה דרבנן, מותר באכילת ק"ק [בבב"א אוה"מ יאכלוה] חוץ מימי מילואים [פתח אוה"מ ושם תאכלו אותו]

דם נפסל בשקיעה [לרש"י - ולא מהני הלנה בראש המזבח] [ביום הקריבו את זבחו - הקרבה ביום זביחה]

אור לשלישי - חזקי' - לא נחשב חוץ לזמנו, נותר [לא אינתיק מזמנו לשריפה] [ביום השלישי] ור' יוחנן חולק [אידחי מאכילה] [יאכל והנותר עד יום שלישי]

בכור נאכל לב' ימים [בכורות כז: - דבי רב - שנה בשנה, ר' ישמעאל - היקש לחזה ושוק דשלמים; ר"ע - היקש לחזה ושוק דתודה + לך יהיה - הויה אחרת] [מח' אי הנלמד ממנו ודבר אחר = היקש וא"א להקיש להיקש, או אינו היקש]

לכו"ע לומדים היקש מהיקש כשההיקש השני הוקש לפרט אחר, לרש"י - כשבב"א הוקש לדברים המפורשים, היקש ראשון ע"י ריבוי

משנתנו כראב"ע דאכילת פסח עד חצות [ג"ש בלילה הזה למכת בכורות], לר"ע מדאו' עד שעת חפזון [ואכלתם אותו בחפזון]

רש"י נד. - נז.

לרש"י - מיצוי עולת עוף נתקבל ע"ג בליטה כנגד קרן מזרחית דרומית למעלה מג"ט באויר בנימין

לרש"י - נקבים בד' קרנות לבלוע דם חטאת

בכור נאכל בכל העיר - לרש"י - הפסוק לא קבע מחיצה לזהבאתם שמה וכו' בכורות בקרכם

אין מלמדין מב' כתובין הבאין כא' אפילו ע"י ג"ש

פ"ו קדשי קדשים

גמ' נח. - סב:

שחיטה בראש המזבח - ר' יוסי - כצפון [וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך] ר' יוסי בר"י - רק חצי הצפוני [ואת שלמיך אינו מיותר] אבל אם קצרו המזבח ושחט בקרקע הצפוני פסול [עדיין דרום העזרה]

לר' יוחנן בשם ר' יוסי, ריה"ג, ר' אלעזר - מזבח בצפון,

לר"י - באמצע, לר' יוסי בר"י וראב"י - בדרום [צפונה - פנוי אף ממזבח]

מערכה שנייה (לבזיכזי לבונה וגחלי קטרת) משוך ד"א מקרן מערבית צפונית [מזבח בצפון, מזבח ממוצע וקדושת אולם כהיכל ומשוך ו' אמות (ד', יסוד, סובב) - שיהיה מלפני ה']

למ"ד מזבח בצפון, צריך למשוך הכיור מהמזבח כלפי דרום [כיור בין אוה"מ ובין המזבח - אבל מזבח שם פתח משכן אוה"מ] ולא כלפי צפון [צפונה - פנוי מכלים]

מזבח שנפגם פוסל - רב - הנשחטים [וזבחת עליו] וזריקה (אבל קטורת מותר), ר' יוחנן - אף המוקדשים [מח' אי בע"ח אינן נידחין או כן]

ואין אוכלין שיריים [אצל המזבח, ק' קלים - היקש בשר לדם (לרבנן דר' ישמעאל ור' ירמי' דוקא ק"ק)]

לר"י קידש הרצפה להקטרה [ביום ההוא קידש המלך את תוך החצר] (רבא - אבל לא לזריקה), ור' יוסי חולק

ר' יוסי - מזבח משה 5^2 אמה $\times$ 10 גובה [רבוע רבוע ממזבח הזהב - גובהו פי שנים כארכו] וקלעי החצר 15 אמה - רש"י - גובה בכל ההיקף

ר"י - 10^2 אמה [רבוע רבוע מיחזקאל - מודד מאמצעיתו] $\times$ 3 גובה וקלעי החצר 5 גובה

ר' ישמעאל - מעשר שני בזה"ז אסור לאכול בירושלים [היקש לבכור בחרב הבית אחר זריקה]

אוכלין ק"ק לאחר פירוק המשכן (לרש"י - וקלעים) ומזבח במקומו [ונסע "אוה"מ" (לרש"י אין פסול יוצא)]

אש משמים שבמזבח הנחושת בזמן שילה: מזבח שילה היה נחשת מלא אבנים, זיקים ולהבות יוצאות משם למזבח אבנים, האש לפעמים הלך למזבח אבנים

הוספת ד"א למזבח בבית שני [לא סיפק בלי סיוע אש משמים, לכלול שיתין - שתייה כאכילה, דרשו דמותר עד ס' אמה (ולא פחות מ' 5^2)]

{ אכה"ג ראו מזבח ומיכאל מקריב עליו, אפרו של יצחק, ריח אברים, ע"פ נביא ; חגי זכריה ומלאכי - הוספת ומקום מזבח, מקריבין בלי בית, כתב אשורית }

קרן, כבש, יסוד, ריבוע, ציורים (לרבי) וסובב (לריב"ר) מעכבין [המזבח]

במזבח של משה המערכה והגזרי עצים היו אמה על אמה

כבש בדרום [ירך צפונה - ופניו בדרום] [רבוע - כאדם רבוע], ומעלותיה פנות (דרך ימין) קדים

רשב"י - אויר בין כבש ומזבח [היקש הבשר והדם - בזריקה בהפסק אויר קרקע] [ור"ש בן יוסי חולק]

ומלא נימא בין ב' כבשים קטנים למזבח [בלי הפסק חסר בסביב, ברבוע]

רש"י נט: - סב.

לרש"י - ר' ישמעאל כמ"ד לא קדשה לעת"ל

לרש"י - למ"ד לא קידשה יש היתר במות בזה"ז

רוחב חריץ ב' אמות - אמה דבין הקרנות ואמה דמקום הילוך הכהנים

גמ' סג. - סו.

קמיצה בכ"מ בעזרה [וקמץ משם - שהזר עומד] ובהיכל כשירה [כבזיכין]

שלמים ששחטן בהיכל כשרים [ושחטו פתח אוה"מ - ולא יהא טפל חמור מעיקר] וכן אכילת ק"ק [בקדש הקדשים תאכלנו]

הגשת מנחה בקרן מערבית דרומית [לפני ה', אל פני המזבח] -

ת"ק - בחודה, ר"א - לדרומה של קרן [כך מתקיים ב' הפסוקים דמזבח בצפון]

הזאת חטאת עוף בקרן מערבית דרומית [מנחת חוטא - כי חטאת היא] למטה [מ'צה - ממילא]

מליקה ומיצוי בכ"מ במזבח

לכתחלה עולת עוף בקרן דרומית מזרחית [סמוך לבית הדשן - למוראה ונוצתה]

אין הקפת מזבח לעולת עוף וניסוך היין והמים שבמערב [עשן המערכה]

אין כלי לדם חטאת עוף [והזה מדם החטאת - מגופה]

עולת עוף - והקריבו (אפי' א') הכהן (ולא זר) אל המזבח ומלק את ראשו (בעצמו של כהן) והקטיר (מליקה כמותו - בראש המזבח, הראש לעצמו והגוף לעצמו) המזבח (הראש בעצמו) ונמצה דמו (כולו) על קיר המזבח (העליון - דומיא לזהקטיר) ומח' ת"ק ור' נחמי' וראב"י אם אף באמה למטה מסובב [תלוי אם עושין מערכה ע"ג סובב]

בנוצתה - מח' - עם הנוצה ולא בסכין, עם הקורקבן, בסכין ולא יותר ממה שכנגד הזפק

חטאת העוף: מליקה - חתיכת שדרה ומפרקת - סימן א' ורוב בשר - הזאה - מיצוי על יסוד

עולת עוף: מליקת ב' סימנים - מיצוי - מיצוי ראש - מליחת והקטרת הראש - הסרת המוראה וכו' לבית הדשן - שיסע הגוף ביד - מליחת והקטרת הגוף

ת"ק - הבדיל (ב' סימנים) בחטאת פסולה [מעשה עולה]

ר"א בר"ש - כשרה [אינו מעשה עולה: רב חסדא - מיצוי לא מעכב (לרש"י - בלי מיצוי ההבדלה רק כחותך בשר),

רבא - שהייה (לרש"י - חתיכת רוב בשר) לפני סימן שני פוסל בעולה,

אביי - חטאת טעון חתיכת רוב בשר (לרש"י - פסול שהייה)

ר"ש בן אליקים - ר"א בר"ש - א"צ להבדיל אבל יכול

לא הבדיל בעולה פסולה

מיצוי דם הגוף (ולא הראש) לעיכובא [הוא - רוב דמים בגופן]

מיצוי בחטאת מח' (נב.) אי מעכב

רש"י סג: - סד.

היקש מנחת חוטא לחטאת - לרש"י - שלא לשמה

כשנתרבו עולת עוף במזרח עלו לקרן מערבית דרומית - לרש"י - בראש המזבח

פ"ז חטאת עוף

גמ' סו: - סח.

חטאת ועולת עוף בשינוי פסולין אבל אין טומאת נבילה ויש מעילה
חוץ מעולה למטה דמלק והזה כחטאת לשם חטאת לר' יהושע (הגם דלא יצא חובתו) דאין מועלין
[נמשכה ונעשית חטאת (רש"י - במליקה)], ור"א חולק

פשוט א' בגמ' שחטאת למעלה לגמרי כעולה נעשית עולה
ורב אשי חולק - דכבר יש שם חטאת שלא לשמה במליקת סימן ראשון בלבד

גמ' סח. - ע:

מליקה בפסול מוציאה מידי נבלה - בפסולו בקדש [אהני שאם עלו לא ירדו, דוקא כ"טריפה" מטמא - שאין מתרת איסור]

ולא מלק בסכין, מלק שאינו ראוי לקרבן (רש"י כת"י בר' אלעזר - בע"מ וחולין נטהרין לר"מ), מלק בחוץ,
מליקת זר - לרב מטמא, ור' יוחנן חולק [רש"י - דאשכחן הכשירה בגמ']
אבל קמיצת זר אם עלה תרד [אין קידוש כלי במנחה בבמה]

כל שחיטה בפסול אינו מטמא - בפנים [דוקא כ"טריפה" ששוה בפנים כבחורץ],
קדשים בחוץ [הועילה לכרת]

עוף טריפה - ר"מ - שחיטה ומליקה מטהרת [ק"ו מבהמה שמטמא במגע ובמשא, היקש זאת תורת
הבהמה והעוף - המכשיר לאכילה מטהרת טריפתה]

ר' יוחנן - אבל לא בע"מ, ר' אלעזר - אף בע"מ ואוורזין (רש"י - קדשים, רש"י כת"י - אפי' חולין)
ר' יוסי - שחיטה מטהרת ולא מליקה [דיו]

ר"י - תמיד טמאה [נבלה וטריפה]

חלב נבלה של טהורה אינו מטמא [חלב נבלה וחלב טריפה יעשה לכל מלאכה]
אבל לא בשל טמאה [אין במינה "טריפה"] ולא דחיה [לא תאכלוהו - משא"כ בחיה]
לכו"ע איסור נבלה וטריפה חל על איסור אכילת חלב [חלב נבלה וחלב טריפה]
לר"מ טומאת בית הבליעה בכזית בכדי אכילת פרס
עגלה ערופה לא מטמאה [כפרה כקדשים] ואפי' חלבה [כל חלב - אפי' מתה]
וספק בערף עז (בהמה דקה)

רש"י סח. - סט:

מליקה בסכין = חלדה - רש"י - דנועץ ראש הסכין, רש"י חולין - נינעץ הסכין תחת העצם
פסולו בקדש - לרש"י - משבאה לעזרה
מליקת כהן בע"מ - לרש"י - לא מטמא לר' יוחנן
אונן, טמא, פסולין - לרש"י - לרב מטמא
רש"י כת"י - מליקה נבלה היא ומגזה"כ הותרה באכילה
למ"ד טריפה אינה חיה, ולר"י בעוף אפי' למ"ד חיה -
רש"י - מטמא כנבלה בחיים, לגי' רש"י שלנו - בתלש ממנו כתולש מן המתה

פ"ח כל הזבחים

גמ' ע: - עד.

תערובת זבחים אפי' בריבוא - לחומרא [כר"ל - כל שדרכו לימנות לר"מ חשיבי ולא בטלי,
כר' יהושע אליבא דר"י בליטרא קציעות דלא בטלי, בע"ח חשיבי, ואסור לניידן ולפרוש - אטו
י' כהנים שיקחו י' בב"א, אטו קבוע]

עירוב זבח בחולין תמימין - ימכור כולן לצורך אותו מין קרבן ויקרבו לשם מי שהוא
כיון דפריש מרובא דהתירא, שוב לא נאסר ע"י צירוף
כיון דמדרבנן לא יקריב התערובת, בדיעבד לא מרצי (ב' דיעות מובא ברש"י - 1) הואיל ומדאו' נדחו בקבוע,
שוב אינו חוזר; 2) קבוע מדאו' רק בניכר האיסור וכאן נדחו מדרבנן)
לחנן המצרי אפי' שחוטין אינן נידחין

רש"י עא. - עג:

שור שהמית - ע"פ בעלים פטור מסקילה - לרש"י - מודה בקנס פטור
את שדרכו למנות - שאין אדם דמוסיף יתירה ללוקח ולא מוכר בלא מנין
תערובת חטאת טמאה בטהורה תעלה - לרש"י - להפסד מרובה חששו
ליטרא קציעות הוי כל שדרכו למנות - רוב לא מוכרין במנין ולפעמים במנין
אינו ידוע לו מקום דליטרא קציעות דתרומה לכו"ע יעלו -
הואיל וליתיה בעין, אין כאן דבר שבמנין כלל

גמ' עד. - עה:

ר"נ - בדבר חשוב דלא בטל - תולין בא' הנאבד דהיינו דאיסורא והשאר מותרין - לרב - שנים שנים
כר"א [רש"י - מגו דחברי' לאו דאיסורא]
רבה - ר"ל התיר רק במינכרה נפילתה, ורב יוסף חולק [כנפילתה לאסור כך עלייתה להתיר]
ביטול ע"י ס"ס בע"ז - רב (כר"ש) - מותר, שמואל - אסור (סבר כר"י בע"ז, כר"א)

ר' אלעזר - חבית תרומה בק' חולין סתומות (חשיבי) ונפתחה א' מהן - נוטל ממנה א' ומותר
ר' אושעיא - א' בק"נ ונפתחה ק' - נוטל א' מק' והן מותרות, ונ' אסורות [לא תולין האיסור ברובא] (ורב
חולק)

מקריבין תערובת קדשים מין במינו רק בקרבן נשים דא"צ סמיכת בעלים (או בעופות, בכור ומעשר,
יורש לר"י)

נבלל דם חטאות בכוס א' לרבי בעי מתנה שיעור כדי לזה וכדי לזה
(לתי' א' - חוץ מהזאת מי חטאת)

תמורת בכור כבכור דלב"ש אין מאכילין לנדות, אינו נפדה, אינו נשקל בליטרא

רש"י עד. - עד:

טבעת ע"ז במאה היתר - הפורש עצמו אסור - לרש"י - חומרא דע"ז

כיון דאיתחזק בבהמה ספק טריפות (הגם דיכול לבדקה אחר שחיטתה), אין מכניסין אותה לעזרה
לשוחטה משום הקרבה נא לפחתך, ואוסר כל התערובת

גמ' עה: - עז:

לר"ש מביאין קדשים לבית הפסול - לרבא - רק בדיעבד דנתערבו,
תרומה דרבנן בקדשים אפי' לכתחלה, לתיקוני גברא (ואביי ורב יוסף חולקין)

ר"ש - ספק מצורע מוחלט מביא אשמו ומתנה לשלמים, ולוג שמן ומתנה לנדבה ומקמיץ ומקטיר ממנו
וממלא החסר [לוג שלם] ויתן מתנות שבע ומתנה לרש"י שיהא לשם מים והתוספת פודה על
תנאי [חולין דממילא בעזרה שרי]

עירוב בשר חטאת עם עולה - לר"א יעלו [חטאת כעצים] לא יעלו לריח ניחוח אבל כן לעצים (לחכמים
דוקא שאור ודבש) [[
בריייתא דר"י - לכו"ע יעלו

עירוב באברי בע"מ - לר"א אם קרב א' מהתערובת, תולין ויקרבו השאר ב' ב' [מיגן]
לבריייתא דר"י - לר"א יעלו אפי' בלי תולין [מום בם - אבל ע"י תערובת ירצון]

לכו"ע עירוב באברי רובע ונרבע ירדו

רש"י עה: - עז.

הקנוי בדמי שביעית צריך לבער קודם שתכלה לחיה שבשדה

ממנו לאשים בבל תקטירו - לרש"י - הזאת שמן אל אוה"מ במקום הקטרה אא"כ עושה לשם מים
מה שמוסיפין למלא הלוג לא נתקדש קדושת הגוף - לרש"י - דכלי שרת מקדש רק מדעת
מאחר שהקדיש לוג למזבח, אסור לשנותו לצרכי מצורע לפני קמיצה

גמ' עח. - עט:

עירוב דם - ומים, ויין, ודם חיה - בעי כדי מראית דם כדי לזרוק, לר"י אין דם מבטל דם
נפל דם למים - ראשון ראשון בטל והוי דיחוי

ר"ל - איסורין מבטלין זא"ז (ור' אלעזר חולק [כהלל במצות]) במינו ברוב, בשאינו מינו פחות מנ"ט
וחזותא מדאו'

ע"פ רש"י לר"י משערין מין במינו כמין בשאינו מינו להחמיר (לאביי - אליבא דר"ג)

אביי - לר"י אליבא דנפשי' מין במינו בטל ברוב, ורבא חולק

חרס שבלע מי רגלים דוב - ר"י - בעי הדחה במים ג"פ לפולטו
ראב"י - פעם ג' אפי' במי רגלים דטהור [מין במינו ברוב]

דם שנתערב בדם פסולין, תמצית, בע"מ (לכו"ע) ישפך לאמה [לרש"י - גזרה אטו אין כדי לבטל]
ר"א - יזרוק [ר"פ - אין דם התמצית מצוי לרבות על דם הנפש, ר' זביד - (בדם פסולין ותמצית) לא
גזרינן במקדש]

רש"י עח: - עט.

רש"י - הבטל נוסף על המבטל ונהיה כמוהו ונקרא על שמו ונגרע ממינו

לרש"י - ודאי עבר וספק איזה איסור = התראת ספק

לרש"י - רק למ"ד מין במינו לא בטל, במראה שוין ("מין במינו") מחמירין שמשערין כאילו מין בשאינו מינו

לרש"י - מי רגלים מין מים הם

גמ' עט: - פא:

כוס דם בע"מ בכוסות כשרין - לר"א אם נזרק א' תולין ויזרוק שתיים שתיים

דם חטאת בדם שלמטה - לר"א יזרוק למעלה [רואין כאילו מים, רש"י - הואיל ואינו מתכוין] ולמטה (למ"ד לר"א אין בילה - איירי ברוב דם חטאת וזרק למעלה יותר ממה שנתערב - ועלו לו רק החטאת ושירייו, בעירוב כוסות ויזרוק שניהם) לר"י - כו"ע אית להו רואין ומח' בדם בע"מ [בם - דוקא בעין]

דם עולה בבכור - ר"א - יתן במתן ד' (למ"ד אין בילה - ה' מתנות) [רואין] ר' יהושע - במתן א' [שב ואל תעשה עדיף שלא לעבור על כל תוסף]

מים מעט שנפל למי חטאת - חכמים פוסלין [יש בילה וחסר שיעור הזאה] ר"א - יזה ב' הזאות [ר"ל - אע"פ דיש בילה - דאיירי דנתערב כדי הזאה אחת ומצטרפין לכשיעור, רבא - יש בילה וא"צ שיעור אלא קנס שלא ישתכר, רב אשי - אין בילה וא"צ שיעור ואיירי בפסול כל שהוא בלבד]

אביי, ר"ל - לכו"ע מקום עולה מקום שיריים (רש"י - זריקה על קיר ומאיליהן שותתין ליסוד ואין שינוי מקום) רב יהודה, ר' יוחנן או ר' אלעזר - שיריים צריכין איצטבא היסוד (ונתערב סוף חטאת עם תחלת עולה ישפך לאמה לרבנן)

אין עולין מבטלין זא"ז [כי קדש הם (בהוייתן)], ולקח מדם הפר ומדם השעיר, והקריבו את הדם וזרקו את הדם

אפי' למ"ד שיריים מעכבין, אבל חסרו השיריים אין מעכבים (וישפוך השאר ליסוד)

גמ' פא: - פג.

חטאת חיצוני בפנימי לכו"ע ישפכו לאמה [מצוה להקדים פנימי, ויפסול באשר יובא וכו'] (רש"י - ואסור לפסול חיצוני בידים עבור הפנימי)

דם [דמה] שנכנס לכפר בהיכל פסול - ר"ע - כל קדשים [וכל חטאת] ר"א - חטאת ואשם [כחטאת כאשם]

חכמים - רק חטאת [ולא אשם - יא. - דמה - חטאת דוקא] לר"א - נכנס לכפר אע"פ שלא כיפר, ר"ש - עד שיכפר, ר"י - דוקא מזיד ועד שיכפר

דם בב' כוסות וא' נכנס לפנים - ריה"ג - השני כשר [ק"ו מיוצא] וחכמים פוסלין [מדמה - אפי' מקצת]

אל הקודש פנימה - אביי - לרבות הנכנס לק"ק שלא כדרכו (ורבא חולק [הבאה כתיב]) רבא - נכנס להיכל על דעת להכנס לק"ק עדיין לא פוסל

ספק בדם חטאת פנימיים שהכניס לק"ק, דיו"כ שהובא להיכל ושוב הכניס לק"ק, או הובא חוץ למזבח הזהב ושוב נכנס לצד הפרוכת

ציץ מרצה על הטמא ולא על היוצא (רש"י - הגם דאם עלו לא ירדו)

פ"ט המזבח מקדש

גמ' פג. - פו.

כל הראוי למזבח אם עלו לא ירדו [לרש"י - היא (בהוייתן) העולה על מוקדה]
ולא: (1) קומץ בלי קידוש כלי
(2) לר' יהושע - דם ונסכים [לאו בר מוקדה] ור"ג חולק
(3) לר"ש - בנסכים, במנחה הבאים עם הזבח (אפי' למחר) ירדו
[לאו כעולה הבאה מחמת עצמה] (בפנ"ע לא ירדו)
(4) לריה"ג - עולת עוף [כבשים] ור"ע חולק
(5) לריה"ג ור"ע - מנחה
(6) אין פסולו בקדש
(7) לר"י - שחיטת לילה, נשפך דמה ויוצא דמה [זאת היא העולה] ור"ש חולק
(8) חיים
(9) עולת נקבה, (10) דוקין שבעין לפני ההקדש אפי' לר"ע
(11) קטורת [אינו ראוי לחיצון]
(12) לרבי - צמר, עצמות, גידין, וכו' שפרשו מעולה [ועשית עולותיך הבשר והדם]
וכן אם ירדו לא יעלו אא"כ משלה האור
כז: - ר' אלעזר - מזבח הפנימי מקדש אפי' אינו ראוי לו [כלי שרת]
מחזירין פוקעין [על מוקדה, אשר תאכל האש] ולא עיכולי קטרת, ולא עיכולי גידין ועצמות
ר' יוחנן - מודה ר"י דחייב אהעלאת חוץ דשחיטת לילה בפנים [לא גרע משוחט בחוץ]
עולא, ר' יוחנן - אפי' אימורי ק' קלים לפני זריקה אם עלו לא ירדו [לחמו של מזבח] אע"פ דעדיין אין
בהן מעילה
שחט עולה בראש המזבח יעשה הפשט וניתוח בראש המזבח
[כמ"ד דמות, בנפסל אחר זריקה ולא ירדו ועורה לכהן כר"א בר"ש]
יש נרבע בעופות
ר' זירא - פירשו גידין ועצמות דק' עולה כלפי מעלה (רש"י - לצד המערכה) לא ירדו אפי' לרבי [נתקרב
לאש]
רבה - פירשו עצמות וכו' לפני זריקה - מותר להדיוט [ג"ש לו יהיה לאשם]
פרשו לאחר זריקה הוי קדשים פסולין
ר' אלעזר - לפני זריקה מועלין (לרש"י - לעולם)
לאחר זריקה - לא נהנין מדרבנן ולא מועלין [ג"ש לו יהיה]
(לרש"י - מח' אליבא דרבי)

רש"י פה. - פו.

חיים כשרים ירדו דהא חוזרין ועולין בשחיטתן
לרבנן דרבי מקטירין עצמות שפרשו מעולה - לרש"י - לכתחלה יעלו

גמ' פו. - פח:

עצמות וגידין (רש"י - ופסולין שלא ירדו) וגחלת שפקעו מעל המזבח לא יחזיר (לרש"י - א"צ להחזיר)
אברים כשרים שנתקשו (שרירי) מאש - פקעו קודם חצות יחזור לפני חצות
[רב - כל הלילה והקטיר, כל הלילה והרים] ($\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$)
וחצות עושה עיכול (אפי' כשהן על הקרקע) ואם החזיר אח"כ אין נהנין (לרש"י - מדרבנן)
בשמנים: החזיר לאחר חצות - רב חסדא - עמוד השחר עושה עיכול
רבה - חצות שני עושה עיכול
לאחר עמוד השחר - רב חסדא - אין עיכול עד שיעשו דשן, רבה - חצות שני
מותר להרים דשן קודם חצות (מעוכלין לגמרי) [ר' יוחנן - כל הלילה עד הבקר - בקר לבקרו]
רבה - אין לינה פוסלת בראש המזבח, ורבא חולק

לרש"י - אף כלי שרת מקדש להפקיע מידי פדיון
(לרש"י לר' יוחנן - אף לזרוק דם פסול לכתחלה להכשיר איברין (ור"ל לרש"י חולק) (וכל הפסולין
דלא יעלו איירי שישנן עתה בכלי חול)

ספק אם אויר מזבח (או כבש) כמזבח דמי, אבל ודאי כמזבח דמי ביד כהן [רש"י - הנחת גופו כהנחת קרבן]
מחשבת חוץ לזמנו לא פוסלת אם יקטירו למחר ע"י אם עלו לא ירדו
מדות הלח לא מקדשין היבש וכן להיפך אבל כשרים ליפסל בטבול יום ולינה (ויוצא לרש"י)
כלי שרת מקדש רק שלימין, שיעור מלא או דעתו להשלים, ומח' בבירוצי מדות
גונזים כלים שנפגמו, בגדי כהונה שנתגעלו הרבה [אין עניות במקום עשירות]
מח' אי ע"ב או ל"ו פעמונים במעיל

{ כתונת מכפרת על שפיכות דמים (במזיד בלי התראה), מכנסים על ג"ע, מצנפת על גסי רוח, אבנט על
הרהור, חושן על דינין, אפוד על ע"ז, מעיל על לשה"ר בפרהסיא (קטרת על בצינעא), ציץ על
עזות פנים }

רש"י פו. - פח.

לרש"י - פסולין שמשלה האור פורתא או נתעכלו קצת אם ירצה יעלו
לרש"י - שרירי (נתקשו) ראויין לתרומת הדשן אחר חצות
ממשקה ישראל לרש"י ממעט תרומה

פ"י כל התדיר

גמ' פט. - צב.

תדיר קודם [מלבד עולת הבוקר, מוספין למוספין - כאלה, אשר לעולת התמיד]

כל המקודש יותר קודם:

דם חטאת לדם עולה, אברי עולה לאימורי חטאת [את האחד לחטאת ואת האחד לעולה, ופר שני
לחטאת] וספק בדם מזה ואברים מזה
אשם מצורע - חטאת - אשם - תודה - איל נזיר - שלמים - בכור - מעשר - חטאת עוף - עולת עוף -
מנחת חוטא - מנחת נדבה
באותה סוג קרבן: פרים - אילים - כבשים - שעירים
פר כהן המשיח - העלם דבר - עבודת כוכבים - שעירי עבודת כוכבים
ספק אי דם עולה קודם דם אשם

קדשים קלים לפני זריקה - יש פסול יוצא על דם, בשר לר"ל (ור' יוחנן חולק), אימורין לרבינא בר שילא
לר"א (ור"ע חולק) (ולא לר"פ)

ספק אי מנחת נדבה קודם למנחת סוטה

אפי' חטאת עוף קודם לעולת בהמה [בנין אב - אשר לחטאת ראשונה]
חוץ משעיר עכו"ם [חטת (חסר א'), כמשפט], מפרי החג לרבינא [כמשפטם]
מח' אי מעשר לפני או אחרי חטאת עוף עם עולת בהמה

רק אשם מצורע לפני חטאת [בא להכשיר]

ר"מ - שלמים דאמש קודם לחטאת היום (לרש"י שלנו - להקרבת הדם)

מקודש קודם למצוי וספק אי קודם לתדיר (עולת ר"ח לפר העדה, לרש"י - תמיד לחטאת)
או למצוי הרבה יותר לתי' ב' בגמ'

שחט לאינו תדיר, לאינו מקודש קודם - ספק אם יזרוק קודם התדיר, למסקנא דיקא - כן

ר"ש (ור"ע) - אין מתנדבין שמן חוץ מלתקוני גברא (עז).

ר"ט - מתנדבין שמן - שמואל, ר' זירא, לת"ק דמביא לוג א' - קומצו ושייריו נאכלין [קרבן מנחה]
אביי, לרבי דמביא ג' לוגין - כולה לאישין [ואוקי באתרה - כנסכים]
שמואל - מתנדב יין מזלפו ע"ג אישים [אשה ריח נוחות] [כיבוי במקצת לא שמי' כיבוי, שאני כיבוי
דמצוה, כר"ש דאינו מתכוין]
ר"ע, ר"י דאינו מתכוין אסור - לספלים

רש"י צא: - צב.

זילוף ע"ג אישים אינו פסיק רישא דאפשר בטיפין דקין הלכך אפי' מכבה בגסות הוי אינו מתכוין
נסכים שנטמאו נשרפין בעזרה בפנ"ע - שתהא שריפתן ניכרת לעצמן

פ"א דם חטאת

גמ' צב. - צה.

א"צ כיבוס דם חטאת:

- (1) פסולה [רש"י - אשר יזה, גמ' - מדמָה, אותה] חוץ מהיתה לה שעת הכושר לר"ע
- (2) חטאת עוף [זאת, תשחט, יאכלוה ולא לאחרת]
- (3) מצואר, ממזבח, משיריים [אשר יזה]
- (4) קיבל פחות מכדי הזאה בב' כלים, שיריים שבאצבע [אינו ראוי להזאה בדם - שיעור טבילה מעיקרא], [מן הדם - כל הזאה כהראשונה]
- (5) לר"י ע"ג דבר שאינו ראוי לקבל טומאה (חסרון מלאכה),
לר"א דבר שאינו מקבל טומאה (חסרון מחשבה) [בגד]
- (6) ע"ג כלי [בר גרידה]

כניסת דם חטאת עוף בצוארה להיכל, נשפך - ספק אי פסול

ספק אי ניתז מבגד לבגד בעי כיבוס (רש"י - אולי כבר אדחי מתורת דם)
ולר"ע בעי כיבוס דהיתה לה שעת הכושר

בניתז ע"ג בגד טמא (באין כאחת) - לאביי לר' אלעזר א"צ כיבוס, ורבא חולק

עור - אביי - לרבנן מגררו, לאחרים מכבסו; רבא - ברכין לכו"ע מכבסו

רבא - כיבוס דבגד ע"י שרייתו, דעור ע"י שכשוך

רבא - אסור בשבת לזרוק זרע פשתן למים [יוצא רירי ונדבק = לישא]

יצא חוץ לקלעים ונטמא - קורעו לבטל טומאתו ומחזירו לעזרה לכיבוס דעדיין "בגד" דמשייר כדי
סודר

ומעיל (לא יקרע) מכניסו בפחות מגע"ג ומכבסו

רש"י צג: - צד:

עור משהופשט עדיין לא מקבל טומאה

נ"מ בין טהור לגמרי לעדיין טומאת מגע בקריעת בגד - אם היתה בו טומאה א' או ב' טומאות

גמ' צה: - צז.

בעי מריקת ושטיפת כלי מתכת לקדשים שנתבשלו או נבלעו [תבושל בן]
וספק בבישול בלי בילוע (שפוד בתנור) (לרש"י א"צ)

כלי חרס שהסיקו מבפנים אפשר להכשירו ע"י הסקה אבל הסיקו מבחוץ חיישינן דחייס עלייהו שלא
ישבר

תנור דמקדש מקדש שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת מאפה ולכן הוי של מתכת דלא עושין כלי שרת
דחרס

מריקה ושטיפה רק בנאכלות ורק אחר זריקה [יאכל אותה]
בישול במקצת הכלי בעי מריקה ושטיפה בכולו [ואם בכלי נחשת בישלה, מפעפע]
משא"כ כיבוס דם חטאת מבגד

לר"ש קדשים קלים א"צ מריקה ושטיפה [קדש קדשים] (רש"י - אלא הגעלה ברותחין משום הנותר), ור"י
חולק

תרומה (וק' קלים לר"ש) רק בעי הגעלת מקום בישול ואפי' ביין ובמזוג, וא"צ שטיפת צונן
לר"ט מריקה ושטיפה רק בסוף הרגל [בישול שלמים כל יום נעשה גיעול לחבירו]
וחכ"א רק ממתין עד זמן אכילה [ומורק ושותף - יאכל]

חכמים - מריקה בחמין ושטיפה בצונן
לרבי - הגעלה בחמין ואח"כ בצונן מריקה (רש"י - בפנים) ושטיפה (רש"י - בחוץ)

גמ' צז. - צח:

אם יש בנותן טעם בבישול יחד, הקלין כדין חמורין ופוסלין אחרים בנגיעה

נגיעה פוסלת כמוהו רק במקום שנגע [יגע] ובנבלע [בבשרה]

לרבי - אין עדל"ת דמקדש [ועצם לא תשברו אפי' יש מוח]

היקש זל"ז - זאת התורה לעולה (בעי סכין) למנחה (אף כבשי עצרת נאכל לזכרי כהונה, נוגע יקדש)
ולחטאת (הנוגע יקדש, מחולין) ולאשם (אין שפיר ושליא קדוש במעי אמן, אין אימורי השליל
קרב, עצמות מותרין (רש"י - לעשות כלי, אף בעולה)) ולמילואים (נותר בשריפה אבל לא בהמה
שהופרשה לאחריות) ולזבח השלמים (פיגול)

דם חטאת ע"ג דם עולה בבגד א"צ כיבוס [לא נבלע]

טבח שהוא מוכר רב - ספק אי קפיד כשיש לו דם ורבב בבגדו והוי חציצה לטבילה

פ"ב טבול יום

גמ' צח: - קב:

אין חולקין בקדשים - אונן, טמא בשעת זריקה [המקריב וכו' לו יהיה] (לאבא שאול - או בשעת הקטר
חלבים [המקריב דם השלמים ואת החלב]),

אינו ראוי לזריקה (או לאכילה) - טבול יום, מחוסר כיפורים [המחטא אותה יאכלנה]
חוץ מבע"מ [כל זכר בכהנים] ובכור [ובשרם יהיה לך]

אונן בעי טבילה לאכילת קודש (הו"א ולר' ירמיה תלוי בהיסח הדעת) אבל לא לנגיעת קודש

האוכל שלישי של תרומה גופו נעשית שלישי ואסור באכילת תרומה ומותר בנגיעתו

אונן אוכל קדשים בלילה - בליל פסח: אידי דאכיל פסח [כר"ש דאנינות לילה מדרבנן],
מת בי"ג וקברו בי"ד דאין אנינות בליל קבורה

אונן אסור באכילת פסח - לר"י דאנינות לילה דאו',

אף לר"ש: לרב מרי - דלכו"ע אנינות לילה דאו' ומח' בליל קבורה,

אביי - במת קודם חצות, רבא - במת קודם ששחטו וזרקו [שלמים קרבנו]

אפי' לר"ע דמצוה ליטמא לקרובים, אבל לא אם מת אחר חצות י"ד ניסן

רבה בר רב הונא - ביום שמועה, ליקוט עצמות מותר בפסח [אכילה מעכבת] ובערב בקדשים

ביום קבורה אסור בפסח (רש"י - העמידו דבריהם אטו יום מיתה)

לרבי ליל יום קבורה מתאונן - רב חסדא - ואסור בפסח

אנינות לילה דיום מיתה - ר"י - דאו' [הן היום]

ר' נחמ"י - דא"ר [רש"י - חטאת ר"ח נשרפת מפני אנינות ולא המתינו לערב]
רבי ור"ש - דרבנן

דרש דרש משה - ר' נחמיה - טעה משה שבאותו יום מותר לאכול אף קדשי דורות באנינות ושרפיה משום אנינות

ר"י ור"ש - טעה משה שהיתר אכילה באנינות בלילה וביום ובאמת שרפיה משום טומאה באונס

כי כן צויתי - לר"י ור"ש - לרש"י - הותרה אנינות בו ביום
לר' נחמ"י - שמואל - לרש"י - היתר אכילת מנחת ציבור
רבא - היתר אכילת מנחה (קדשי שעה) באנינות

כהונת פנחס - ר"י ור"ש - מיד,

ר' נחמיה - לר' אלעזר מזמרי, לרב אשי מששם שלום בין השבטים בימי יהושע

רב כ"א - משה היה כהן לחלוק בקדשים ולא לנגעים, אבל לא זרעו בניו יקראו על שבט לוי, משה ואהרן בכהניו]

רש"י ק:

לאביי אכילת פסח לא מעכב, אבל במת אחר חצות מותר לאכול בלילה -
דלמא ממנע ולא שחית; לא יאמרו חז"ל ישחטנו ע"מ ליפסל

גמ' קג. - קד.

אין עור עולה לכהנים: פסול קודם הפשט לרבי, קודם זריקה לר"א בר"ש [עולת איש - שעלתה לאיש]
(ר"ח סגן הכהנים - חוץ מלא ניכר פסולו עד אח"כ (טריפה), לחכמים ולהל' - אפ"ה בשריפה)

ר"י - עולת הקדש: מותר אשמות [כמ"ד לקיץ המזבח, רק העולה ראשונה]

אבל למדרשו דיהוידע הכהן - לכהן [אשם לכהן],

מתפיס עולה לבדק הבית [לכו"ע העור בעי פדייה מדאנ'],

הזכרים של מקדשי נכסיו לר' יהושע דהן עולות

[חל על העור קדושת בדק הבית דאינו ראוי למזבח]

ריה"ג - עולת גר שמת בלי יורש

יש עור לכהנים בכל ק"ק [ק"ו מעולה דאין להם בשר, אשר הקריב, בכ"מ העור הולך אחר הבשר]
בעולה שלא לשמה [עור העולה (יתור)]

רבי - זריקה מתיר העור שהופשט בפנ"ע [כר"א דאם אין בשר יש דם, מודה ר"ש בעור דלא מפסידים
הכהנים (לרש"י - אפי' באבוד ושרוף אע"ג דלא מרצה)]

ור"א בר"ש חולק [כר' יהושע - אם אין בשר אין דם]

פסול אחר זריקה בבשר שלא הופשט - רבי - העור כבשר, ר"א בר"ש - עור לכהנים

ר"ע, להל' - בכור שנשחט במומו ונמצא טריפה - עורו מותר לכהנים

רש"י קד.

שריפת קדשים רק כשהובא לעזרה ונפסל לאחר שחיטה

גמ' קד: - קו.

טומאת בגדי עוסקי פרים הנשרפים - ת"ק - משיצאו מעזרה

ר"ש - משיוצת האור עד שניתך הבשר, לת"ק דברייתא - עד אפר

פסולי פרים הנשרפים אינן מטמאין בגדים

פסול לפני זריקה - שריפה בבית הדשן בעזרה, צד א' בלוי - פסול יוצא בהר הבית

לאחר זריקה - ר"נ - בהר הבית, לוי - בעזרה

לאחר שיצאו - בהר הבית

ספק אם יש פסול לינה או יוצא בבשר פרים הנשרפים

יצא מעזרה חצי פר הנשרף עם רוב אבר - ספק אי נחשב כרוב יוצא (ב"ח לרש"י - לא - לא אזלינן בתר רוב אבר המחובר)

ספק אם הולכים בתר רוב גברי הנושאים שיצאו

יצא הפר מעזרה ולא הגברי - בגדיהם טהורים [ואחר יבא אל המחנה]

פר הנשרף שיצא וחזר - העומדים בחוץ ואוחזו במקלות ספק אם נטמאו

הפרים עצמם אינם מטמאים בגדים בנגיעה אלא אוכלין ומשקין

ולר"מ - אף שעיר המשתלח מחיים [סופו לטמא טומאה חמורה]

אבל לא כשעדיין בפנים [מחוסר יציאה כמחוסר מעשה]

מקום שריפת הפרים - ר"א, ר"ש - מזרחה של ירושלים [ג"ש לפרה אדומה]

רבנן - צפונה של ירושלים [רש"י - כל מעשה חטאת בצפון]

לריה"ג צריך שכבר נקרא "מקום שפך הדשן", לראב"י צריך מקום מדרון - משופך

נבלת עוף טהור לא מטמא אוכלין כשמונח על ארעא (לרש"י - כלל)

אלא מטמא בפיו, בידו [מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה], לר"מ מאכלין של כזית,

לרבנן - כביצה [בעי מידי דחזי לטומאה]

נבלת עוף טהור אפי' לר"מ, חיבורי אוכלין ע"י משקין לטומאה קלה - אין מונין בהן ראשון ושני

רש"י קה:

לרש"י - משקין (אפי' ע"י ניצוק) מחברין אוכלין לקבל טומאה ולטמא אחרים

פי"ג השוחט והמעלה

גמ' קו. - קח.

לריה"ג שחט בחוץ פטור אהעלאת חוץ [אינו מתקבל בפנים: לרבי - לא היתה שעת הכושר, לר"א

בר"ש - דאם עלו ירדו (נ"מ שחיטת לילה, קבלה בכלי חול)]

וחכמים מחייבים [ואליהם תאמר וכו'] - על/עירוב פרשת שחוטי חוץ, הבאה הבאה]

לריה"ג - טמא שאכל קדשים טמאים פטור - רבא - דוקא בנטמא הבשר קודם [אין איסור חל על איסור

ולית לי' איסור כולל]

זריקת חוץ חייב [ר' ישמעאל - דם יחשב, ר"ע - או זבח]

שחט וזרק - לר' ישמעאל חייב א', לר"ע - ר' אבהו - חייב ב' [רש"י - שמות מוחלקין],

אביי - חייב א' [שם תעשה - הפסוק כלל]

זרק והעלה - לר' ישמעאל - ב', לר"ע - א', אביי - ב' [שם תעלה ושם תעשה]

שחט וזרק והעלה - לכו"ע ב'

מוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ - ר' ישמעאל - פטור [לעשות אותן - שלם]

ר"ע - חייב [מהדרינן פוקעין - דוקא חוץ בחוץ פטור]

מליקת עוף בחוץ פטור [ר"ע - או אשר ישחט, ר' ישמעאל - זה הדבר]

קומץ ומקבל דם בחוץ פטור

שוחט על גג היכל - עולא - חייב [אינו ראוי לשחיטת כל זבח]

רבא - פטור [אל פתח אוה"מ]

לרבא כולה בחוץ וצוארה בפנים חייב

שחוטי חוץ בזה"ז - ר' יוחנן - חייב [קידשה לעת"ל (רש"י - ושעת איסור במות היא)]

ר"ל - פטור [קידשה לשעתה]

עצם משלים להעלאת כזית - לר' יוחנן חייב, לר"ל פטור [מח' אי חיבור עולין כעולין]

מלח משלים - תיקו

רש"י קו. - קו:

בעי אזהרה על שחוטי חוץ - לרש"י - להתחייב קרבן בעי לאו
אין חטאת על פסח ומילה - לרש"י - דאין להם לאו
איסור אכילת שרצים - לרש"י - כעדשה

גמ' קח. - קט:

שוחט להדיוט חייב [דם יחשב לאיש ההוא דם שפך]
העלה להדיוט פטור [לה']

שנים ששחטו פטור [ההוא], שנים שהעלו - לר"ש חייב [איש איש], לר' יוסי פטור [ההוא]
שעיר המשתלח פטור לאחר הגרלה [לה']

העלה כמה פעמים - ר"ש - חייב על כ"א, ר' יוסי - חייב א'
ר"ל - מח' בד' וה' אברים, ר' יוחנן ול"ב דעולא ואבוה דשמואל - באבר א' אי מוקטרי פנים שחטרו
חייב [אי מהדרינן פוקעין], ל"ק דעולא - מח' במוקטרי חוץ שחטרו

העלה ע"ג סלע - ר"ש - חייב [מנוח, מזבח פתח אוה"מ], ר' יוסי - פטור [ויבן נח מזבח]

קרבן כבש ריבוע ויסוד מעכבין בבמה גדולה ולא בבמה קטנה

חייב על כל שאם עלו לא ירדו [ואל פתח אוה"מ לא יביאנו לעשות]

חצי זית בשר שלמים מצטרף לחצי זית אימוריהן לאיסור אכילת פיגול ונותר
ולא להעלאת חוץ ולא לשיוור להתיר זריקת הדם

רש"י קח:

מעלה להדיוט (חבירו) - לרש"י - חייב משום עע"ז

לר"ל לכו"ע באבר אחד שחזור ומעלה - רק חייב א'

לרש"י - כשהקריבו לחצאין לאחר כל שאר איברין או פקע מהאש אבל בפנ"ע פטור לר' יוסי

גמ' קט: - קי.

קומץ לבונה וקטרת דיו"כ (רבא - דכל יום כשקבעוהו כולו בכלי)

לר"א אין חייב בהעלאת כזית בחוץ אלא בכזית האחרון [הקטרתה" דוקא בכולה (ורבנן חולקין)]
לרבנן קטרת חייב בכזית [אף ביו"כ - מלא חפניו לאו דוקא, ילפינן מקטרת דכל יום; לרבא דכל יום
[קביעות מנא לאו מילתא]]

ולכו"ע חסרו פטור

ולכו"ע שיעור יין ומים בחוץ בג' לוגין

ספק אי נחסר בחוץ שמיה חסרון

מעלה בשר עם אימורין חייב [כשהפכן, כר"ש דא"צ כהקטרת פנים, מין במינו אינו חוצץ]

קומץ לא בטל ברוב שיריים [ג"ש הקטרה הקטרה לקומץ שאינו מבטל קומץ]

הקטרת קומץ בלי לבונה (רש"י - ע"מ להתיר חצי השיריים) -

לר"מ דמפגלין בחצי מתיר, מתיר ½ שיריים (לרש"י - באכילה)

לרבנן ור"א דאין מפגלין, אולי אפי' לא מקליש האיסור

לרבנן דר"א דמחייב העלאת חצי מתיר בחוץ, ספק אי מתיר או מקליש

גמ' קי: - קיב.

זריקת חצי מתיר דם בחוץ לכו"ע חייב

ר' אלעזר - ניסוך המים בחג בחוץ חייב [ניסוך המים דאו' - כר"ע - ונסכיה, הללמ"ס - ואפי' פחות מג'
לוגין]

ת"ק דברייטא - ג' לוגין אפי' בלי כלי של ג' לוגין

ר' אלעזר - דוקא בכלי שרת המחזיק ג' לוגין

[מח' אי אין שיעור למים, אי קרבו נסכים במדבר וממילא אף בבמות בלי כלי שרת (לרש"י - וממילא אם עלו לא ירדו), אי למדים מים מיין שקרבו במדבר]
ר"א בר"ש - בעי כלי שרת (תוכו ולא בירוצי מידות) (הצף על שפתו), כמ"ד לא קרבו נסכים במדבר (כרבי, ר' ישמעאל))

לר' נחמי' שיירי דם פנימיים בחוץ חייב [שיריים דחטאת פנימיים מעכבין]
אבל לא בכוס שני [כוס א' עושה חבירו דיחוי (ור"א בר"ש חולק)]
מליקת חוץ פטור על העלאה ג"כ [העלאת נבילה] (ור"ש חולק [כה"ג בפנים חייב])
וכן בשחט עוף בפנים [אינו ראוי בפנים]
ושחיטת עוף בחוץ חייב [ר"ע - דם יחשב, ר' ישמעאל - או אשר ישחט] אף אהעלאה [ואליהם - עירב פרשיות]

כוס א' בחוץ - יכול לכפר בפנים בכוס שני
זריקת דם חטאת פוטרת גם את חברתה (שהפריש תחתיה) מן המעילה
[לרש"י - נעשית חטאת המתות שכפרו בעליה]

רש"י קי:

מח' באין שיעור למים - לרש"י - לת"ק אפי' יותר מג' לוגין בכלי שרת גדול

פי"ד פרת חטאת

גמ' קיג. - קטז:

ר' יוחנן - כל א"י בדוקה מקברים [לא ירד מבול בא"י (אבל מתו מהבלא)] ור"ל חולק
{ ראם ועוג וזפת נצטננו בצידי התיבה, מתי מבול נצתללו לבבל; שנער - ננערו שם, מנערת עשיריה }
שחט פרה אדומה שלא כנגד פתח היכל - רב אדא ב"א, ר' יוחנן - פסולה
וכן שריפה [היקש להזאה] ור' אושעיא חולק
דברים שפעם נראו לפתח אוה"מ ונדחו נתמעטו משחוטי חוץ דלא ראוי "לפני משכן ה'"
לר"ש מחוסר זמן בקרבן או בבעלים חייב בשחוטי חוץ בל"ת
[לא תעשון כן - חובות בזמן גלגל לפני שילה בבמה, לא תוכל לזבוח את הפסח - קודם חצות
בבמה]

רב חלקי' - אשם דמחוסר זמן שלא לשמו ראוי בפנים וחייב בחוץ, ורב הונא חולק
עולה מחוסר זמן בבעלים, חטאת שלא לשמו (רש"י - דראוי לפניו סתמא) חייב בחוץ [שור, כשב, עז -
מ"מ]

העלאת חוץ צריך ראויה להעלאת פנים [עולה],
דוקא גמר עבודה [אשר יעלה עולה או זבח]

העברת כהונה מבכורות לכהנים - לר' יהושע בן קרחה ולמשנתנו - משהוקם המשכן,
לרבי ולרב אסי - משבאו לסיני

{ ונקדש במכובדי, וידום אהרן, נורא אלקים ממקודשין }

הלכות עולה (הפשט וניתוח) ושלמים - לר' ישמעאל - נאמרו באוה"מ לאחר שהוקם המשכן, לר"ע -
בסיני

לפני המשכן מקריב אפי' חיה, בעלי מומין [כבני נח] אבל לא מחוסר אבר [מכל החי מכל בשר] ולא
טמאה, ולא טריפה [לחיות כל זרע, אתך - דומין לנח]

מח' אם בני נח קרבו שלמים לפני מ"ת, או רק עולות וממתן תורה קרבו בני"י שלמים

{ תיבת נח קלטה הטהורים, מח' אם יתרו קודם מ"ת היה, וישמע יתרו - עמלק, מ"ת, קרי"ס; במ"ת מלכי עכו"ם אמרו שירה ונתקבצו אצל בלעם - לא מבול אלא ה' עוז לעמו יתן; רחב הזונה נתגיירה אחר נ' שנה }

גוים מותרים בשחוטי חוץ [דבר אל בני] ואסור לסייען ומותר להורות להן רבה - צריך מזבח חדש, ואש ועצים חדשים (כר"א בן שמוע) { דוד גבה שוה נ' זהב מכל שבט לקנות מקום המקדש }

רש"י קיג:

ב' לשונות ברש"י אי מתפיס תמימים לבדק הבית מיקרי ראוי לפתח אוה"מ

גמ' קטז: - קיט:

במשכן קדשים קלים נאכלים בכל מחנה ישראל ואין פסול יוצא בנסיעתם [ונסע "אוה"מ"] בשילה אין מחנה לויה קולט רוצחים

היתר במות בגלגל:

ר"מ - בקטנה רק נדבות יחיד ואפי' מנחה ונדירות (חוץ מחטאת ואשם דנזיר) בגדולה - חובות דציבור ופסח כציבור [איש כל הישר - רק ישרות (נדבות)] ונדבות דיחיד חכמים דר"מ - רק עולה ושלמים מיחיד ["זבחים" ולא מנחה ולא עופות, נזירות = חוב (רש"י - אסר עצמו ומאליו נתחייב בקרבנות)] חכמים דר"י - כחכמים דר"מ אלא דקרבן נסכים במדבר ובגלגל אף בבמת יחיד ר"י - בקטנה - רק עולה ושלמים דיחיד, בגדולה - הכל [הישר בעיניו - בבמות יחיד] ר"ש - בגדולה רק עולות הקבוע זמן (תמידין) ופסח [ויעשו את הפסח - כעין פסח] בשילה קדשים קלים ומע"ש נאכלין בכל הרואה [פן תעלה אשר תראה - אבל אוכל כן, תאנת שילה - כל הרואה אותו מתאנה, עלי עין, שוכני סנה - תאכל בין השנואין] רואה - בלי מפסיק, אפי' מקצתו, ספק ביושב או בתוך הנחל ואינו רואה { עין שלא רצתה ליהנות מדבר שאינו שלה תאכל כמלא עיניה, בין השנואין; שכינה שרתה רק בחלק בנימין }

שנות אוהל מועד - ל"ט במדבר, י"ד בגלגל, שס"ט בשילה, י"א בנוב, מ"ו בגבעון היתר במות בנוב וגבעון [אל המנוחה ואל הנחלה - דמותר בין זה לזה, רש"י למ"ד ז"ז שילה - לא קידשה לעת"ל]

מע"ש א"צ להביא לנוב וגבעון [הו"א - שם שם מארון - וארון לא הוי, היקש למעשר בהמה כר"ש], לר"י בעי נוב וגבעון [כמעשר בהמה]

אל המנוחה ואל הנחלה - רשב"י - ז"ז ירושלים ואף בשילה היתה היתר במות

רש"י קיז: - קיט:

במדבר - לרש"י - מוליך קדשים קלים עמו ובחנייתו אוכל לרש"י - למ"ד לא קדשה לעת"ל, יש היתר במות אחר ירושלים

גמ' קיט: - קכ:

הקדש בשעת היתר במות והקריב באיסור - עשה ול"ת ולא כרת [זאת להם] לרב כהנא - כרת על העלאה (איתוב)

הקדיש בשעת איסור והקריב בהיתר - עשה [והביאום לה']

הקדש לשם במה גדולה והקריב בקטנה פטור

אין בבמות יחיד: (1) סמיכה, (2) שחיטת צפון, (3) מתן ב' שהן ד', (4) תנופה, (5) הגשה, (6) מנחה ועופות לר"י [זבחים], (7) כיהון, (8) בגדים, (9) כלי שרת, (10) לשם ריח, (11) טז. - אונן ויושב, (12) חוט הסיקרא, (13) רחיצה, (14) חזה ושוק, (15) תרומת לחמי תודה, (16) קרן ויסוד וכבש וריבוע, (17) כיור וכנו,

18) לרב א"צ שחיטת יום [ויגישו כל העם איש שורו בידו בלילה] (ושמואל חולק),
19) לרב אין עולה טעונה הפשט וניתוח (ור' יוחנן חולק)
יש בבמה קטנה: 1) פסול פיגול, 2) מומין, 3) זמן אכילה ונותר, 4) טמא
רמי ב"ח - גי' שלנו - הקדש לשם במה קטנה צריך דין חיצוי (חוט הסיקרא) בגדולה
ל"ב, ל"ק דרש"י - הקדש לשם קטנה א"צ חיצוי אפי' בגדולה
ל"ב דרש"י - אפי' לשם במה גדולה א"צ (רש"י - בדבר הקרב אף בקטנה)
ור' אלעזר חולק - בגדולה תמיד צריך - קלטוה מחיצות,
וספק בקלטוה מחיצות (לרש"י - אחר שחיטה) והוציאה לחוץ

רש"י קכ.

לרש"י ספק דר' ינאי בעולת במת יחיד שעלו בגדולה הוי שחיטה שלא במקומה
ותלוי במח' רבה ורב יוסף בשחיטת דרום
לרב הקדש לשם גדולה בעי יום אפי' הקרב בקטנה

הדרן עלך מסכת זבחים